

Normalizazio Txostena

1. DATU OROKORRAK

Txosten zk.	2008/1
Data	2008-11-17

Aztergaia	Osasunaren Mundu Erakundeak landutako <i>The International Classification of Functioning, Disability and Health</i> sailkapenaren euskarazko itzulpenean, ezgaitasun terminoa erabili da, ingelesezko disability , frantsesezko handicap eta gaztelaniazko discapacidad terminoen ordain. Aukera horren egokitasuna aztertuko da txosten honetan.
Eskaeragilea	Terminologia Batzordea
Xedea	discapacidad-handicap-disability terminoarentzat euskarazko baliokidea finkatzea.
Proiektua	<i>The International Classification of Functioning, Disability and Health</i> sailkapenaren euskarazko itzulpena.

2. INFORMAZIO TERMINOLOGIKOA

TR	ezgaitasun	KG	iz.	IT	FNS, ERHIZ ADSAOI GLH, ADMHIZ, ADMHFP, Euskalterm, Legb, EBFT
SN	desgaitasun	KG	iz.	IT	KZ, LELZL, LZI, EPOE, ADMSAN
SN	ezintasun	KG	iz.	IT	LEIZO, GZLP, ADMHIZ, GLH Euskalterm
SN	gaigabezia	KG	iz.	IT	H3000, BFA
SN	minusbaliotasun	KG	iz.	IT	Elh-eu-es
SN	urritasun	KG	iz.	IT	Euskalterm
EE	Medikuntza, Orokorra; Gizarte-lana			EK	EA, PG
DF	Ezgaitasuna termino generikoa da, eta bere barruan sartzen dira defizitak, jardueraren murrizketak eta parte-hartzean izandako mugapenak. Gizabanakoaren (eta bere "osasun-baldintzaren") eta haren testuinguruko faktoreen (ingurumeneko faktoreen eta faktore pertsonalen) arteko elkarrekintzaren alderdi negatiboak adierazten ditu.			IT	FNS
OH	"Jardueraren murrizketa" izendapenak, UEBSnren 1980ko bertsioan erabilitako "ezgaitasun" terminoa ordeztzen du.			IT	FNS
es	discapacidad			IT	CIF
fr	handicap			IT	CIH2
en	disability			IT	ICF

ERLAZIONATUTAKO TERMINOAK, EREMU BEREKOAK

TR	funtzionamendu	KG	iz.	IT	FNS
EE	Medikuntza, Orokorra; Gizarte-lana			EK	EA, PG
DF	Funtzionamendua termino generikoa da, eta horren barruan gorputz-funtzioak, gorputz-egiturak, jarduerak eta parte-hartzea sartzen dira. Gizabanakoaren (eta bere "osasun-baldintzaren") eta haren testuinguruko faktoreen (ingurumeneko faktoreen eta faktore pertsonalen) arteko elkarrekintzaren alderdi positiboak adierazten ditu.			IT	FNS
es	funcionamiento			IT	CIF
fr	fonctionnement			IT	CIH2
en	functioning			IT	ICF

TR	gaitasun	KG	iz.	IT	FNS
EE	Medikuntza, Orokorra; Gizarte-lana			EK	EA, PG
DF	Gaitasuna "konstruktua" bat da, eta kalifikatzaile bat denez, pertsona batek une jakin batean Jarduera eta Parte-hartzea atalen barruan sartutako edozein eremutan lor dezakeen funtzionamendu-mailarik handiena adierazten du. Gaitasuna testuinguru/ingurune uniforme edo normalizatu batean neurtzen da, eta, horregatik, gizabanakoak ingurugiroaren arabera doitutako trebetasuna islatzen du. Ingurumeneko Faktoreen osagaia erabil daiteke testuinguru/ingurune uniforme edo normalizatu horren ezaugarriak deskribatzeko.			IT	FNS
es	capacidad			IT	CIF
fr	capacité			IT	CIH2
en	capacity			IT	ICF

TR	urritasun	KG	iz.	IT	FNS
EE	Medikuntza, Orokorra; Gizarte-lana			EK	EA, PG
DF	Urritasuna, gorputz-egitura baten edo funtzio fisiologiko baten anormaltasuna edo galera da. Funtzio fisiologikoetan funtzio mentalak ere sartzen dira. "Anormaltasuna" hitzarekin, zentzu hertsian, ezarritako arau estatistikoarekiko desbiderapen esanguratsua adierazi nahi da (adib., biztanleriaren batez bestekoarekiko desbiderapena, estandarizatutako arauetatik abiatuz lortua), eta zentzu horretan bakarrik erabili behar da.			IT	FNS
es	deficiencia			IT	CIF
fr	déficience			IT	CIH2
en	impairment			IT	ICF

ERLAZIONATUTAKO TERMINOAK, ZUZENBIDE ZIBILEKOAK

TR	gaitasun	KG	iz.	IT	KZ, ZZIB, ZZH, AZB, ZZOL, EPLEX ZHIZ, ADMESK, ADMZIRK, Euskalterm, BFA, Legb	
EE	Zuzenbide Zibila				EK	NZ
DF	capacidad (D ^o Civil) Empleada en Derecho, la voz <i>capacidad</i> viene a significar la versión o traducción jurídica de la personalidad. La personalidad, como expresiva de la condición de ser persona, es coextensiva con la existencia personal y constituye al individuo humano (individuo de naturaleza racional: BOECIO), desde su nacimiento hasta su muerte (arts. 29 y 32 CC) en sujeto del Derecho y sujeto de derechos o, más ampliamente, de relaciones jurídicas.			IT	EJB	

TR	jarduteko gaitasun	KG	iz.	IT	KZ, ZZIB, ZZH, AZB, ZZOL, ZHIZ, Euskalterm, BFA, Legb	
EE	Zuzenbide Zibila				EK	NZ
DF	capacidad de obrar (D ^o Civil) Peculiar manifestación de la <i>capacidad</i> , traducción de la subjetividad en su dimensión dinámica, e instrumento técnico al servicio del libre desarrollo de la personalidad (art.10 CE), la <i>capacidad de obrar</i> consiste en la aptitud o idoneidad del sujeto de derecho para realizar eficazmente actos jurídicos, o para adquirir y ejercitar derechos y asumir obligaciones con su propia actuación. Si la <i>capacidad jurídica</i> daba expresión a la esencial dignidad de la persona en su propia existencia y en su condición estática de sujeto necesario o titular de relaciones jurídicas, la <i>capacidad de obrar</i> , supuesta la anterior, atiende a un aspecto ulterior y se proyecta sobre un específico ámbito: basada en el autogobierno personal responsable, postula para el individuo el reconocimiento de su condición de dueño y gestor de su propia suerte a través de su comportamiento; de sujeto de los actos mediante los cuales, pueda no sólo adquirir y ejercitar derechos, sino también contraer obligaciones y quedar sometido a responsabilidad. Mientras la pura <i>capacidad jurídica</i> derivaba del presupuesto único de la existencia personal, la <i>capacidad de obrar</i> descansa específicamente en la actual aptitud del sujeto para gobernarse a sí mismo. De ahí el contraste de sus notas o caracteres en su comparación con los de la capacidad jurídica. La de obrar no es ya una capacidad siempre necesaria e idéntica desde el nacimiento hasta la muerte, sino, por el contrario, contingente y variable. Contingente, porque, en razón de su presupuesto, se la puede tener y no tener; variable, porque faltará totalmente en el naturalmente incapaz de entender y querer, se dará plena en el mayor de edad no incapacitado (art. 322 CC) y limitada en el menor emancipado (art. 323 CC).			IT	EJB	

TR	gaitasun juridiko	KG	iz.	IT	KZ, ZZIB, ZZH, ZZOL, ZHIZ, Euskalterm, BFA, Legb	
EE	Zuzenbide Zibila				EK	NZ
DF	capacidad jurídica (D ^o Civil) Constituye la <i>capacidad jurídica</i> la más inmediata, radical y simple manifestación jurídica de la personalidad, y se especifica en la técnica jurídica, dentro del género <i>capacidad</i> , por contraste con la <i>capacidad de obrar</i> . Suele definirse la <i>capacidad jurídica</i> como la aptitud de la persona para ser sujeto de derechos; la idoneidad para ser sujeto de facultades y deberes. <i>Capacidad jurídica</i> es tanto como capacidad de titularidad de relaciones jurídicas. A través de ella se refleja el momento estático de la personalidad y su exigencia abstracta de ser sujeto, actual o potencial, de cualquier tipo de derechos. De esta conceptualización de la capacidad jurídica derivan sus propiedades: acompaña a la persona desde el nacimiento hasta la muerte (arts. 29 y 32 CC) y es siempre una y la misma; es decir, igual en todos y para todos, y en cada cual, estática, constante, uniforme y general y abstracta, no admitiendo ni grados ni modificaciones.			IT	EJB	

TR	ezgaitasun	KG	iz.	IT	KZ, ZZIB, ZZH, AZB, ZZOL, EPLEX ZHIZ, ADMESK, ADMZIRK, GLH, Elh-eu-es, H3000, ADMSAN, Harluxet, FN35, Euskalterm, BFA, Legb	
EE	Zuzenbide Zibila				EK	NZ
DF	incapacidad (D ^o Civil) Supuesta la personalidad, la <i>incapacidad</i> , como concepto negativo, sólo es referible a aquella especie de la capacidad que, en razón de su peculiar presupuesto, admite la nota de contingencia. Es lo que ocurre con la <i>capacidad de obrar</i> , que, fundada en la aptitud individual de autogobierno libre y responsable, puede tanto darse en quien tal aptitud disfruta, como faltar en quien de ella carece. En la segunda situación se encuentran los menores no emancipados y los mayores de edad aquejados de enfermedades o deficiencias persistentes impeditivas del autogobierno personal (art. 200 CC). Menor edad y enfermedad son hoy los grandes y únicos supuestos de la incapacidad de obrar.			IT	EJB	

TR	ezgaiketa	KG	iz.	IT	KZ, ZZIB, Euskalterm
SN	ezgaitze	KG	iz.	IT	KZ, ZZIB EPLEX, Euskalterm ZHIZ,

EE	Zuzenbide Zibila			EK	NZ
DF	incapacitación Acto jurídico por el que una persona es declarada <i>incapaz</i> . La <i>incapacitación</i> sólo puede ser declarada por sentencia judicial fundándose en el que el <i>incapacitado</i> , a causa de enfermedad o deficiencia de carácter físico o psíquico, está impedido para gobernarse a sí mismo. Los menores de edad podrán ser incapacitados cuando concurran en ellos una de las referidas <i>causas de incapacitación</i> y se prevea razonablemente que la misma persistirá después de la mayoría de edad (<i>incapacitación ad cautelam</i>)	IT	DDD		

TR	ezgai	KG	adj.	IT	KZ, ZZIB, ZZH, ZZOL, EPLEX, ZHIZ, ADMESK, ADMZIRK, Euskalterm
EE	Zuzenbide Zibila			EK	NZ
DF	incapaz Es la persona que ha sido incapacitada por sentencia, si bien con un designio proteccionista a efectos penales, se considera incapaz a toda persona haya sido declarada o no su incapacitación, que padezca una enfermedad de carácter persistente que le impida gobernar su persona y bienes por sí misma.	IT	DICJUR		

TR	ezgaitu	KG	iz. / adj.	IT	KZ, ZZIB, ZZH, LZI, ZZOL, ZHIZ, ADMESK, ADMZIRK, Euskalterm
EE	Zuzenbide Zibila			EK	NZ
DF	incapacitación Acto jurídico por el que una persona es declarada <i>incapaz</i> . La <i>incapacitación</i> sólo puede ser declarada por sentencia judicial fundándose en el que el <i>incapacitado</i> , a causa de enfermedad o deficiencia de carácter físico o psíquico, está impedido para gobernarse a sí mismo. Los menores de edad podrán ser incapacitados cuando concurran en ellos una de las referidas <i>causas de incapacitación</i> y se prevea razonablemente que la misma persistirá después de la mayoría de edad (<i>incapacitación ad cautelam</i>)	IT	DDD		

ERLAZIONATUTAKO TERMINOAK, LAN-ZUZENBIDEAREN ETA GIZARTE-SEGURANTZAREN EREMUOKOAK

TR	ezintasun	KG	iz.	IT	LEIZO, LZI, LPO LHH, LZH, ADMHIZ, GLH, ADSOI, ADMHFP, 1000H, HEZADM, ADMESK Euskalterm, BFA, Legb Elh-eu-es, H3000, GZ49, ZEHAZKI, HEL
SN	ezgaitasun	KG	iz.	IT	LELZL, LEIZO, EPOE, ZHIZ, ADMSAN, ADMZIRK, Elh-eu-es, Harluxet, FN35
EE	Lan Zuzenbidea				EK NL
DF	incapacidad (Seguridad Social) Es la situación en que se encuentra aquella persona que al sufrir una enfermedad física o psíquica, carece de capacidad para el desempeño de una actividad. La incapacidad puede ser temporal o adquirir la condición de permanente, percibiéndose en ambos casos, las prestaciones legalmente establecidas.			IT	DICJUR

TR	ezindu	KG	iz.	IT	Euskalterm
EE	Lan Zuzenbidea				EK NL
DF	incapacitado (Seguridad Social) Es incapacitado quien se encuentra en cualquier situación constitutiva de incapacidad, ya sea temporal o permanente en cualquiera de sus grados. Arts. 131 bis.2 y 175.1 LGSS Arts. 199 y ss. CC.			IT	DICJUR
OH	Adviértase que este término, propio del Derecho de la Seguridad Social, no guarda relación alguna con el concepto de incapacitación presente en el Derecho Civil, referido al procedimiento por el cual una persona es declarada incapaz para gobernarse a sí misma.			IT	DICJUR

TR	aldi baterako ezintasun	KG	iz.	IT	LEIZO, LZI, LPO LHH, LZH, ADMHIZ, GLH, ADSOI, ADMHFP, 1000H, HEZADM, ADMESK Euskalterm, BFA, Legb Elh-eu-es, H3000, GZ49, ZEHAZKI	
SN	aldi baterako ezgaitasun	KG	iz.	IT	LELZL, LEIZO	
EE	Lan Zuzenbidea				EK	NL
DF	incapacidad temporal Es la situación en que se encuentra un trabajador que, a consecuencia de enfermedad o accidente, sean o no laborales, recibe asistencia sanitaria de la Seguridad Social y se encuentra impedido para el trabajo. La duración máxima de dicha situación es de doce meses, si bien puede prorrogarse por otros seis si se presume que durante ellos puede el trabajador ser dado de alta por curación. Cfr. art. 128. LGSS			IT	DICJUR	

TR	ezintasun iraunkor	KG	iz.	IT	LEIZO, LZI, LPO LHH, LZH, ADMHIZ, GLH, ADSOI, ADMHFP, 1000H, HEZADM, ADMESK Euskalterm, BFA, Legb Elh-eu-es, H3000, GZ49, ZEHAZKI	
SN	ezgaitasun iraunkor	KG	iz.	IT	LELZL, LEIZO	
EE	Lan Zuzenbidea				EK	NL
DF	incapacidad permanente Es la situación en que se encuentra un trabajador que, después de haber estado sometido al tratamiento médico prescrito y de haber sido dado de alta médica, mantiene secuelas anatómicas o funcionales graves y presumiblemente definitivas que anulan o restringen su capacidad laboral. La calificación de incapacidad permanente debe predicarse también, de la situación de invalidez que subsista una vez extinguida la incapacidad temporal por el transcurso del plazo máximo legalmente establecido. Cfr. art. 134.1 LGSS.			IT	DICJUR	

TR	ezintasun iraunkor partzial	KG	iz.	IT	LEIZO, LZI, LPO LHH, LZH, ADMHIZ, GLH, ADSOI, ADMHFP, 1000H, HEZADM, ADMESK Euskalterm, BFA, Legb Elh-eu-es, H3000, GZ49, ZEHAZKI
EE	Lan Zuzenbidea			EK	NL
DF	<p>incapacidad permanente parcial</p> <p>Es la situación en que se encuentra el trabajador que por enfermedad o accidente presenta limitaciones anatómicas o funcionales, objetivas y definitivas, que le suponen una disminución en el rendimiento normal de su profesión no inferior al 33% del mismo, pudiendo desempeñar las tareas fundamentales de aquélla.</p> <p>El trabajador reconocido afecto de una incapacidad permanente parcial tiene derecho al percibo de una indemnización a tanto alzado equivalente a 24 mensualidades de su base reguladora.</p> <p>Cfr. art. 137.3 de LGSS, en relación con la disp. transit. 5ª de la mencionada Ley. Cfr. art. 139.1 LGSS Art. 9. D 1646/1972, de 23 de junio.</p>			IT	DICJUR

TR	ezintasun iraunkor absolutu	KG	iz.	IT	LEIZO, LZI, LPO LHH, LZH, ADMHIZ, GLH, ADSOI, ADMHFP, 1000H, HEZADM, ADMESK Euskalterm, BFA, Legb Elh-eu-es, H3000, GZ49, ZEHAZKI
-----------	------------------------------------	-----------	-----	-----------	---

SN	erabateko ezintasun iraunkor	KG	iz.	IT	LEIZO, LZI, LPO LHH, LZH, ADMHIZ, GLH, ADSOI, ADMHFP, 1000H, HEZADM, ADMESK Euskalterm, BFA, Legb Elh-eu-es, H3000, GZ49, ZEHAZKI	
SN	ezgaitasun iraunkor absolutu				LEIZO	
SN	erabateko ezgaitasun iraunkor	KG	iz.	IT	LELZL	
EE	Lan Zuzenbidea				EK	NL
DF	<p>incapacidad permanente absoluta</p> <p>Es la situación en que se encuentra el trabajador que, por enfermedad o accidente, sea de carácter laboral o no, presenta limitaciones anatómicas o funcionales, graves, objetivas y definitivas que le inhabilitan por completo para toda profesión u oficio.</p> <p>Cfr. art. 137.5 LGSS, en relación con la disp. transit. 5ª de la mencionada ley</p> <p>El trabajador al que se le ha reconocido una Incapacidad Permanente Absoluta tiene derecho a percibir una pensión vitalicia del 100% de su base reguladora.</p> <p>Cfr. art. 139.3 LGSS Art. 17 O 15 abril 1969</p>			IT	DICJUR	

TR	ezintasun iraunkor oso	KG	iz.	IT	LEIZO, LZI, LPO LHH, LZH, ADMHIZ, GLH, ADSOI, ADMHFP, 1000H, HEZADM, ADMESK Euskalterm, BFA, Legb Elh-eu-es, H3000, GZ49, ZEHAZKI	
SN	ezgaitasun iraunkor total	KG	iz.	IT	LEIZO,	
SN	ezgaitasun iraunkor oso	KG	Iz.	IT	LELZL	
EE	Lan Zuzenbidea				EK	NL

DF	<p>incapacidad permanente total</p> <p>Es la situación del trabajador que, por enfermedad o accidente, presente limitaciones anatómicas o funcionales graves, de carácter objetivo y previsiblemente definitivas, que le impiden desarrollar con un mínimo de profesionalidad o eficacia, todas o las fundamentales tareas de su profesión habitual, pudiendo desempeñar alguna otra.</p> <p>El trabajador afecto de una Incapacidad Permanente Total tiene derecho a percibir una pensión vitalicia equivalente al 55% de su base reguladora, la cual podrá ser sustituida por una indemnización a tanto alzado cuando el beneficiario fuese menor de sesenta años.</p> <p>Cfr. art. 137.4 LGSS en relación con la disp. transit. 5ª de la mencionada ley. Cfr. art. 139.2 LGSS Arts. 5 y O. 31 julio 1972</p>	IT	DICJUR
-----------	--	-----------	--------

ERLAZIONATUTAKO TERMINOAK, ZIGOR ZUZENBIDEKOAK

TR	desgaikuntza	KG	iz.	IT	ZK, EPLEX, KZ, ADMHIZ, ZHIZ, Euskalterm, Legb
EE	Zigor Zuzenbidea			EK	NP
DF	<p>inhabilitación</p> <p>Pena privativa de derechos, establecida en los arts. 33, 39 y siguientes del Código Penal, que puede ser absoluta y especial.</p> <p>La inhabilitación absoluta "produce la privación definitiva de todos los honores, empleos y cargos públicos que tenga el penado, aunque sean electivos", así como la incapacidad para obtenerlos o cualesquiera otros honores, cargos o empleos públicos, y la de ser elegido para cargo público durante el tiempo que dure la condena.</p> <p>La inhabilitación especial tendrá la misma los mismos efectos que la absoluta, pero sólo recaerá sobre los derechos que se especifiquen en la sentencia condenatoria. La inhabilitación especial puede recaer sobre empleo o cargo público; sobre el derecho de sufragio pasivo; para el ejercicio de profesión, oficio, industria, comercio o cualquier otro derecho concretado expresa y motivadamente en la sentencia; y para el ejercicio de la patria potestad, tutela, curatela, guarda o acogimiento, privándole del ejercicio de ésta primera y extinguiendo las demás o incapacitándole para obtener el nombramiento para dichos cargos durante el tiempo de la condena.</p>			IT	DCPEN

TR	desgaitu	KG	ad.	IT	ZK, HEZADM, ZHIZ, ADMZIRK
SN	desgaikuntza izan			IT	ZK
EE	Zuzenbide Zibila, Zuzenbide Prozesala			EK	NP NZ NR

DF	inhabilitar Declarar inhábil o incapaz de ejercer u obtener cargos públicos, o de ejercitar derechos civiles o políticos	IT	DTJ
-----------	--	-----------	-----

TR	gaikuntza ez(a)	KG	iz.	IT	KZ	
EE	Zuzenbide Zibila, Zuzenbide Prozesla				EK	NZ NR
DF	inhabilidad Falta de capacidad para practicar determinadas actuaciones judiciales o para desempeñar u obtener ciertos cargos.	IT	DTJ			

3. DOKUMENTAZIOA

Euskarazko dokumentuetatik bilduak

ARAU-TESTUAK, KODE ZIBILA		
<p>DISCAPACIDAD</p> <p>CAPÍTULO I Patrimonio protegido de las personas con discapacidad</p> <p>Artículo 1. Objeto y régimen jurídico</p> <p>1. El objeto de esta ley es favorecer la aportación a título gratuito de bienes y derechos al patrimonio de las personas con discapacidad y establecer mecanismos adecuados para garantizar la afección de tales bienes y derechos, así como de los frutos, productos y rendimientos de éstos, a la satisfacción de las necesidades vitales de sus titulares.</p> <p>Tales bienes y derechos constituirán el patrimonio especialmente protegido de las personas con discapacidad.</p> <p>2. El patrimonio protegido de las personas con discapacidad se regirá por lo establecido en esta ley y en sus disposiciones de desarrollo, cuya aplicación tendrá carácter preferente sobre lo dispuesto para regular los efectos de la incapacidad en los títulos IX y X del libro I del Código Civil.</p> <p>Artículo 2. Beneficiarios</p> <p>1. El patrimonio protegido de las personas con discapacidad tendrá como beneficiario, exclusivamente, a la persona en cuyo interés se constituya, que será su titular.</p> <p>2. A los efectos de esta ley únicamente tendrán la consideración de personas con discapacidad:</p> <p>a) Las afectadas por una minusvalía psíquica igual o superior al 33 por ciento.</p> <p>b) Las afectadas por una minusvalía física o sensorial igual o superior al 65 por ciento.</p> <p>3. El grado de minusvalía se acreditará mediante certificado expedido conforme a lo establecido reglamentariamente o por resolución judicial firme. [...]</p> <p>I. KAPITULUA</p> <p>Desgai diren pertsonen ondare babestua</p> <p>1. artikulua. Xedea eta araubidea</p> <p>1. Lege honen xedea da zenbait erraztasun ematea, desgai diren pertsonen ondarrera dohain bidez ondasunak eta eskubideak ekar daitezen. Beronen xedea da, orobat, mekanismo egokiak ezartzea, ondasun eta eskubideok, bai eta horien fruitu, produktu eta etekinak, ondare-titularren bizi-beharrizanak asetzeari lotuta daudela bermatzeko.</p> <p>Ondasun eta eskubide horiek osatuko dute desgai diren pertsonen ondare bereziki babestua.</p> <p>2. Desgai diren pertsonen ondare babestuari aplikatuko zaio lege honetan eta beronen garapenerako xedapenetan ezarritakoa; horietan guztietan ezarritakoak lehenespena izango du, Kode Zibilaren IX eta X. tituluaren ezgaietaren ondoreei buruz arautu eta xedatutakoari begira.</p> <p>2. artikulua. Onuradunak</p> <p>1. Desgai diren pertsonen ondare babestuari dagokionez, ondare horren onuradun bakarria izango da ondarea zein pertsonaren intereserako eratu eta berori, eta bera izango da titularra.</p> <p>2. Lege honen ondoreetarako, desgai diren pertsonak hurrengoak bakarrik izango dira:</p>	IT	KZ

<p>a) Ehuneko 33ko edo hortik gorako elbarritasun psikikoa dutenak. b) Ehuneko 65eko edo hortik gorako elbarritasun fisikoa edo zentzumen-elbarritasuna dutenak. 3. Elbarritasun-gradua egiaztatuko da, erregelamenduarekin bat etorriz luzatutako ziurtagiriaren bidez edo ebazpen judicial irmoaren bidez. [...]</p> <p>Artículo 822 La donación o legado de un derecho de habitación sobre la vivienda habitual que su titular haga a favor de un legitimario persona con discapacidad, no se computara para el cálculo de las legítimas, si en el momento del fallecimiento ambos estuvieren conviviendo en ella.</p> <p>822. artikulua Ohiko etxebizitzaren titularrak horren gaineko biztantez-eskubidea ematen badio, dohaintza edo legatu moduan, desgaitasuna duten senipartedunetatik bati, hori ez da zenbatuko seniparteak kalkulatzeko, heriotza-unean bi-biok elkarrekin bizi badira etxebizitza horretan.</p>		
<p>TÍTULO IX DE LA INCAPACITACIÓN Artículo 199 Nadie puede ser declarado incapaz, sino por sentencia judicial en virtud de las causas establecidas en la Ley. Artículo 200 Son causas de incapacitación las enfermedades o deficiencias persistentes de carácter físico o psíquico que impidan a la persona gobernarse por sí misma. Artículo 201 Los menores de edad podrán ser incapacitados cuando concurra en ellos causa de incapacitación y se prevea razonablemente que la misma persistirá después de la mayoría de edad.</p> <p>IX. TITULUA EZGAIKETA 199. artikulua Norbait ezgaia dela adierazteko, nahitaezkoa da horretarako epaia ematea legeak ezarritako arrazoiaren ondorioz. 200. artikulua Ezgaiketa-arrazoiak dira norberari bere burua gobernatzea galarazten dioten gaixotasun edo akats iraunkorrak, fisikoak izan nahiz psikikoak izan. 201. artikulua Adingabeak ezgaituak izan daitezke, eurongan ezgaiketa-arrazoia egon eta zentzuz aurreikus daitekeenean ezgaitasun horrek adin-nagusitasunera heldu eta gero ere iraungo duela.</p> <p>Artículo 156 (...) En defecto o por ausencia, incapacidad o imposibilidad de uno de los padres, la patria potestad será ejercida exclusivamente por el otro.</p> <p>156. artikulua Guraso bat izan ezean, edo guraso hori absente badago, ezgaia bada edo guraso horrek ezintasunen bat badu, beste gurasoak modu eskusiboan egokiarituko du guraso-ahala.</p> <p>TÍTULO X DE LA TUTELA, DE LA CURATELA Y DE LA GUARDA DE LOS MENORES O INCAPACITADOS CAPÍTULO I Disposiciones generales Artículo 215 La guarda y protección de la persona y bienes o solamente de la persona o de los bienes de los menores o incapacitados, se realizará, en los casos que proceda, mediante: 1. La tutela. 2. La curatela. 3. El defensor judicial.</p> <p>X. TITULUA ADINGABEEN EDO EZGAITUEN GAINENKO TUTORETZA, KURADORETZA ETA ZAINTZA I. KAPITULUA Xedapen orokorrak 215. artikulua Adingabeak edo ezgaituak eurak eta haien ondasunak zaindu eta babesteko, edo euren pertsona ala ondasunak bakarrik zaindu eta babesteko, jarraikoak eratuko dira, eraketa hori bidezkoa den kasuetan: 1. Tutoretza. 2. Kuradoretza.</p>	IT	KZ

3. Defendatzaile judiziala.		
<p>INHABILITACIÓN, INHABILIDAD</p> <p>Artículo 241</p> <p>Podrán ser tutores todas las personas que se encuentren en el pleno ejercicio de sus derechos civiles y en quienes no concurra alguna de las causas de inhabilitación establecidas en los artículos siguientes.</p> <p>241. Artikulua</p> <p>Edozein pertsona tutore izan daiteke, baldin eta pertsona horrek bere eskubide zibilen oso-osoko egikaritzea badu eta hurrengo artikuluetan ezarritako desgaikuntza-arrazoietatik bat ere betetzen ez badu.</p> <p>Artículo 301</p> <p>Serán aplicables al defensor judicial las causas de inhabilidad, excusas y remoción de los tutores y curadores.</p> <p>301. artikulua</p> <p>Defendatzaile judizialari aplikatu behar zaizkio tutore eta kuradoreen gaikuntza ez, desenkusa eta enkaitzearen inguruko arrazoia.</p> <p>Artículo 683</p> <p>Para que un testigo sea declarado inhábil, es necesario que la causa de su incapacidad exista al tiempo de otorgarse el testamento.</p> <p>683. artikulua</p> <p>Lekuko batek gaikuntzarik ez duela adierazteko, beharrezkoa da testamentua egiteko unean lekuko horrek ezgaitasun-arrazoia izatea.</p> <p>Artículo 1798</p> <p>La ley no concede acción para reclamar lo que se gana en un juego de suerte, envite o azar; pero el que pierde no puede repetir lo que haya pagado voluntariamente, a no ser que hubiese mediado dolo, o que fuera menor, o estuviera inhabilitado para administrar sus bienes.</p> <p>1798. artikulua</p> <p>Legeak ez du akziorik ematen, zori-, ausa- edo adur-jokoetan irabazitakoa erreklamatzeko; baina galtzaileak ezin du berreskaera-eskubidea erabili bere borondatez ordaindu duenaren ondorioz, salbu eta doloa tartean izan denean, adingabea denean edo bere ondasunak administratzeko gaikuntzarik ez duenean.</p>	IT	KZ

ARAU-TESTUAK, LANGILEEN ESTATUTUA		
<p>Real Decreto Legislativo 1/1995, de 24 marzo 1995. Aprueba el Texto Refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores.</p> <p>DISCAPACIDAD</p> <p>Artículo 4. Derechos laborales (...) 2. En la relación de trabajo, los trabajadores tienen derecho: c) (...) Tampoco podrán ser discriminados por razón de discapacidad, siempre que se hallasen en condiciones de aptitud para desempeñar el trabajo o empleo de que se trate.</p>	IT	LET
<p>4. artikulua.- Lan-eskubideak. 2. Lan-harremanetan, langileek hurrengo eskubideak dituzte:</p>	IT	LELZL

<p>c) (...) Orobat, langileek ezin izango dute bereizkeriarik izan desgaitasunarengatik, kasuan kasuko lanean edo enpleguan aritzeko trebetasuna badute.</p>		
<p>4. artikulua.- Lan-eskubideak. (...) 2. Lan-harremanetan, hauek dira langileen eskubideak: (...) c) (...) Ezin izango da bereizkeriarik egin ezintasungatik, dena delako lana edo enplegua betetzeko gaitasuna baldin badaukate langileek.</p>	IT	LEIZO
<p>INCAPACIDAD</p> <p>Artículo 11 Contratos formativos 11. 2. i) La acción protectora de la Seguridad Social del trabajador contratado para la formación comprenderá, como contingencias, situaciones protegibles y prestaciones, las derivadas de accidentes de trabajo y enfermedades profesionales, la asistencia sanitaria en los casos de enfermedad común, accidente no laboral y maternidad, las prestaciones económicas por incapacidad temporal derivadas de riesgos comunes y por maternidad, y las pensiones.</p> <p>Artículo14. Período de prueba</p> <p>3. Las situaciones de incapacidad temporal, maternidad, y adopción o acogimiento, que afecten al trabajador durante el período de prueba interrumpen el cómputo del mismo siempre que se produzca acuerdo entre ambas partes.</p> <p>SUSPENSIÓN DEL CONTRATO Artículo 45. Causas y efectos de la suspensión El contrato de trabajo podrá suspenderse por las siguientes causas: c) Incapacidad temporal de los trabajadores.</p> <p>Artículo 48. Suspensión con reserva de puesto de trabajo. (...) En el supuesto de incapacidad temporal, producida la extinción de esta situación con declaración de invalidez permanente en los grados de incapacidad permanente total para la profesión habitual, absoluta para todo trabajo o gran invalidez, cuando, a juicio del órgano de calificación, la situación de incapacidad del trabajador vaya a ser previsiblemente objeto de revisión por mejoría que permita su reincorporación al puesto de trabajo, subsistirá la suspensión de la relación laboral, con reserva del puesto de trabajo, durante un período de dos años a contar desde la fecha de la resolución por la que se declare la invalidez permanente.</p>	IT	LET
<p>11. artikulua. Heziketarako kontratuak 11.2 i) Prestakuntzarako kontratatutako langilearen Gizarte Segurantzaren babes-ekintzara ondoko gertakizun, babesteko moduko egoera eta prestazioak bilduko dira: lan-istripuek eta lanbide-gaixotasunek eratorritakoak; osasun-laguntza, gaixotasun edo istripu arruntaren eta amatasunaren kasuetan; arrisku arruntek eratorri aldi baterako ezgaitasunaren eta amatasunaren ondoriozko prestazio ekonomikoak; eta pentsioak. Era berean, Alokairuak Bermatzeko Funtsak eskainitako estaldurarako eskubidea izango da.</p> <p>14. artikulua. Probaldia Langileak probaldian izan ditzakeen aldi baterako ezgaitasunaren, amatasunaren eta adopzioaren edo familia-harreraren egoerek geldiarazi egiten dute probaldia, baldin eta bi alderdien arteko adostasuna badago.</p> <p>KONTRATUA ETETEA 45. artikulua.- Kontratua etetearen arrazoiak eta ondoreak 1. Lan-kontratua eten daiteke hurrengo arrazoiak direla bide: c) Langileen aldi baterako ezgaitasuna.</p> <p>48. artikulua. Kontratua etetea lanpostua erreserbatuta.</p> <p>2. Aldi baterako ezgaitasun kasuetan, egoera hori baliaezintasun iraunkorra adierazita azkentzen denean, ohiko lanbiderako ezgaitasun iraunkor osoarekin, edozein lanetarako erabateko ezgaitasun iraunkorarekin edo baliaezintasun handiarekin, kalifikazio-organoak uste badu langilearen</p>	IT	LELZL

<p>ezgaitasun-egoera hobekuntzarengatik berrikusi eta langilea lanpostuan berriro lanean hasiko dela, lan-harremanek etenda jarraituko dute, eta lanpostua bi urtean erreserbatuko da, ezgaitasun iraunkorra adierazten duen ebazpena eman denetik zenbatzen hasita.</p>		
<p>11. artikulua.- Heziketa-kontratuak. 11.2 i) Prestakuntza jasotzeko kontratatutako langileari Gizarte Segurantzak eskainiko dion babesak ondorengo egoerak hartuko ditu bere baitan: babestekoak diren egoerak eta laguntza, laneko istripuak eta lanbideak eragindako gaixotasunak, ohiko gaixotasunetan eskaini beharreko osasun-laguntza, lanak eragindakoa ez den istripua eta amatasuna, ohiko arriskuek eragindako aldi baterako ezintasunari aurre egiteko laguntza ekonomikoak, eta pentsioak.</p> <p>14. artikulua</p> <p>Langilea probaldian dela, aldi baterako ezgaitasun egoera sortzen bazaio, edo amatasun, adopzio edo harrera egoeran geratzen bada, eten egingo da probaldiko denbora hori, bi aldeek adostasunez egiten bada.</p> <p>KONTRATUA ETETEA 45. artikulua.- Eteteko arrazoiak eta etetearen ondorioak. Hauek dira lan-kontratu eteteko arrazoiak: c) Langileen aldi baterako ezgaitasuna.</p> <p>48. artikulua. Lanpostua gordez etendako kontratuak (...) 1. Langilearen aldi baterako ezgaitasun kasuetan, bai ohiko lanerako ezgaitasun iraunkor totala aitortu diotelako, bai edozein lanetarako ezgaitasun iraunkor absolutu edo baliaezintasun handia aitortu diotelako, langileari baliaezintasun iraunkorra aitortuta aldi-baterako ezgaitasun-egoera iraungitzen zaionean, lan-harremanak etenda jarraituko du, eta bi urtez gordeko zaio lanpostua, baliaezintasun iraunkorra aitortzen duen erabakiaren egunetik kontatzen hasita, baldin eta, kalifikazioa egin duen organoaren iritziz, langilearen ezgaitasun-egoera berriro aztertu beharko bada, bere egoera hobetuz agian bere lanpostura bihurtzeko moduan izango delako.</p>	<p>IT</p>	<p>LEIZO</p>

<p>ARAU-TESTUAK, ENPLEGATU PUBLIKOAREN OINARRIZKO ESTATUTUA</p>		
<p>7/2007 Legea, apirilaren 12koa, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuarena</p> <p>DISCAPACIDAD</p> <p>Artículo 59. Personas con discapacidad.</p> <p>En las ofertas de empleo público se reservará un cupo no inferior al cinco por ciento de las vacantes para ser cubiertas entre personas con discapacidad, considerando como tales las definidas en el apartado 2 del artículo 1 de la Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad, siempre que superen los procesos selectivos y acrediten su discapacidad y la compatibilidad con el desempeño de las tareas, de modo que progresivamente se alcance el dos por ciento de los efectivos totales en cada Administración Pública.</p> <p>Cada Administración Pública adoptará las medidas precisas para establecer las adaptaciones y ajustes razonables de tiempos y medios en el proceso selectivo y, una vez superado dicho proceso, las adaptaciones en el puesto de trabajo a las necesidades de las personas con discapacidad.</p> <p>59. artikulua. Desgaitasunen bat duten pertsonak.</p> <p>Enplegu publikoaren eskaintzetan bete beharreko lanpostuen ehuneko bosteko kupoa gordeko da gutxienez, desgaitasunen bat duten pertsonen bete ditzaten, betiere, hautaketa-prozesuak gaingitu, desgaitasuna egiaztatu eta desgaitasun hori bete beharreko zereginekin bateragarri dela erakutsita, horrela, arian-arian, Herri Administrazio bakoitzak dituen langile guztien ehuneko bira iritsi arte. Desgaitasuna duten pertsonatzat joko dira aukera-berdintasuna,</p>	<p>IT</p>	<p>EPOE</p>

<p>bereizkeriarik eza eta irisgarritasun unibertsala lortzeko abenduaren 2ko 51/2003 Legeko 1. artikulua 2. paragrafoan jasotakoak.</p> <p>Herri Administrazio bakoitzak hartu beharreko neurriak hartuko ditu hautaketa-prozesuan denborak eta bitartekoak arrazoizkoa den eran moldatzeko eta egokitzeko, eta, behin prozesu hori gainditutakoan, dagokion lanpostua desgaitasuna duen pertsonaren beharrazanei egokitzeko.</p>		
<p>INCAPACIDAD</p> <p>Artículo 67. Jubilación.</p> <p>La jubilación de los funcionarios podrá ser:</p> <p>c) Por la declaración de incapacidad permanente para el ejercicio de las funciones propias de su cuerpo o escala, o por el reconocimiento de una pensión de incapacidad permanente absoluta o, incapacidad permanente total en relación con el ejercicio de las funciones de su cuerpo o escala.</p> <p>67. artikulua. Erretiroa.</p> <p>Funtzionarioen erretiroa honelakoa izan daiteke:</p> <p>c) Funtzionarioak bere kidego edo eskalako eginkizunak betetzeko ezgaitasun iraunkorra duela erabakitzen denean, edo pentsioa aitortzen zaionean ezgaitasun iraunkor absoluturako nahiz ezgaitasun iraunkor osorako, funtzionarioak bere kidego edo eskalako eginkizunak betetzeari dagokionez.</p>	IT	EPOE
<p>INHABILITACIÓN</p> <p>Artículo 66. Pena principal o accesoria de inhabilitación absoluta o especial para cargo público.</p> <p>La pena principal o accesoria de inhabilitación absoluta cuando hubiere adquirido firmeza la sentencia que la imponga produce la pérdida de la condición de funcionario respecto a todos los empleos o cargos que tuviere.</p> <p>La pena principal o accesoria de inhabilitación especial cuando hubiere adquirido firmeza la sentencia que la imponga produce la pérdida de la condición de funcionario respecto de aquellos empleos o cargos especificados en la sentencia.</p> <p>66. artikulua. Kargu publikoa betetzeko erabateko desgaitasuna edo desgaitasun berezia dakarren zigor nagusia edo erantsia.</p> <p>Erabateko desgaitasun berezia dakarren zigor nagusiak edo erantsiak, zigorra ezartzeko epaia irmo bihurtzen denean, funtzionario-izaera galtzea dakar, funtzionarioak dituen lanpostu edo kargu guztiei dagokienez.</p> <p>Desgaitasun berezia dakarren zigor nagusiak edo erantsiak, zigorra ezartzeko epaia irmo bihurtzen denean, funtzionario-izaera galtzea dakar, epaian zehaztutako lanpostuei edo karguei dagokienez.</p>	IT	EPOE

ARAU-TESTUAK, GIZARTE-ZERBITZUEI BURUZKO LEGEAREN PROIEKTUA		
<p>PROYECTO DE LEY DE SERVICIOS SOCIALES</p> <p>DISCAPACIDAD</p> <p>Artículo 22.- Catálogo de Prestaciones y Servicios del Sistema Vasco de Servicios</p>	IT	GZLP

Sociales.

Los servicios y prestaciones económicas incluidas en el Catálogo del Sistema Vasco de Servicios Sociales de la Comunidad Autónoma del País Vasco serán los siguientes:

(...)

Servicio de valoración y diagnóstico de la dependencia, la **discapacidad**, la exclusión y la desprotección.

Artículo 45.- Cooperación y coordinación en el ámbito sociosanitario.

(...)

A efectos de lo anterior, se considerará que constituyen colectivos particularmente susceptibles de ser atendidos en el marco de la atención sociosanitaria, los siguientes:

las personas mayores en situación de dependencia; las **personas con discapacidad**; las personas con problemas de salud mental, en particular, las personas con enfermedad mental grave y crónica y las personas con problemas de drogodependencia; las personas con enfermedades somáticas crónicas y/o invalidantes; las personas convalecientes de enfermedades que aun habiéndose sido dadas de alta hospitalaria todavía no disponen de autonomía suficiente para el autocuidado; las personas con enfermedades terminales; así como otros colectivos en riesgo de exclusión, en particular, las personas menores de edad en situación o riesgo de desprotección o con problemas de comportamiento, las mujeres víctimas de violencia de género, o la población inmigrante con necesidad de atención sanitaria y social.

GIZARTE-ZERBITZUEI BURUZKO LEGEAREN PROIEKTUA

21. artikulua. Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistemaren Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoaren definizioa eta ezaugarriak.

Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistemaren Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoan daude identifikaturik euskal herri-administrazio aginpidedunek bermatu behar dituzten diru-laguntzak eta zerbitzuak.

Mendetasuna, **ezintasuna**, bazterketa eta babesgabetasuna baloratzeko eta diagnostikatzeko zerbitzua.

45. artikulua.- Eremu soziosanitarioko lankidetzeta eta koordinazioa.

Hori dela-eta, ustez, talde batzuek beste batzuek baino samurrago beharko dute arreta sozio-sanitarioa. Hauexek dira:

Mendetasun-egoeran dauden adinekoak; **ezintasunen bat dutenak**; buruko gaixotasunak dituztenak eta, bereziki, buru-gaixotasun larriak eta kronikotuak dituztenak eta droga-arazoak dituztenak; gaixotasun somatiko kronikoak eta/edo **ezintasuna** sortzen dutenak dituztenak; ospitaleko alta jaso izanagatik ere oraindik beren buruak zaintzeko nahikoa autonomiarik ez duten eriondoak; gaixotasun terminalak dituztenak; eta gizartetik bazterturik geratzeko arriskua duten beste talde batzuk, eta, bereziki, arriskuan edo babesik gabe dauden edo jokabide-arazoak dituzten adingabeak, genero-bortxakeria jasaten duten emakumeak, edo osasun-arloko eta gizarte-arloko laguntza behar duten immigranteak.

INCAPACIDAD

Artículo 9.- Derechos de las personas usuarias de los servicios sociales.

Las personas usuarias de los servicios sociales tendrán, además de los constitucional y legalmente reconocidos, los siguientes derechos:

(...)

Derecho a dar o a denegar su consentimiento libre y específico con relación a una determinada intervención, debiendo el consentimiento ser otorgado, en todo caso, por escrito, cuando la intervención implique ingreso en un centro residencial.

A efectos de lo anterior, el consentimiento de las **personas incapacitadas** o de las personas menores de edad se otorgará conforme al procedimiento legalmente establecido.

Derecho a dar instrucciones previas para situaciones futuras de **incapacidad** respecto a asistencia o cuidados que se le puedan procurar y derecho a la autotutela entendiéndose por tal la posibilidad de nombrar, anticipadamente, a la

<p>persona que le representará y ejercerá la tutela sobre su persona y bienes en caso de pérdida de su capacidad de autogobierno, en los términos previstos en el Código Civil.</p> <p>GIZARTE-ZERBITZUEI BURUZKO LEGEAREN PROIEKTUA</p> <p>9. artikulua.- Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak. Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek, Konstituzioak eta legeek ezagutzen dizkietenez gain, beste eskubide hauek ere izango dituzte: (...) Esku-hartze jakin bati dagokion baimena libreki eman edo ukatzeko eskubidea; baimen hori idatziz eman beharko da, beti, esku-hartzeak egoitza batean sartu beharra dakarrenean. Aurreko horretarako, pertsona ezgaituen edo adingabeen baimena lege zezarritako prozeduraren arabera emango da.</p> <p>Balizko ezgaitasun-egoeretan eman beharreko laguntza edo artatzeetarako jarraibideak emateko eskubidea, eta nork bere burua zaintzeko eskubidea, hau da, nork bere burua gobernatzeko gaitasuna galduz gero, norbera eta norberaren ondasunak zainduko dituen eta norbera ordezkatzeko duen pertsona alde aurretik izendatzeko aukera, Kode Zibilak aurreikusitako eran.</p>		
--	--	--

<p>ARAU-TESTUAK, EUOPAR BATASUNAREN FUNTZIONAMENDUARI BURUZKO TRATATUA</p> <p>En la definición y ejecución de sus políticas y acciones, la Unión tratará de luchar contra toda discriminación por razón de sexo, raza u origen étnico, religión o convicciones, discapacidad, edad u orientación sexual.</p> <p>Politika eta ekintzak zehaztu eta gauzatzeko lanetan, sexua, arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo uste sendoak, ezgaitasuna, adina edo sexu-joera arrazoi dituen bereizkeria ororen kontra borrokatzen ahaleginduko da Batasuna</p>	IT	EBFT
--	-----------	------

<p>ESKULIBURUAK, ZUZENBIDE ZIBILEKOAK</p> <p>112. Pertsona eta gaitasuna</p> <p>Lehen hurbilketa batean gaiari helduz, gaitasuna hauxe dela esan dezakegu: jarduera juridikoaren subjektua izateko antolamendu juridikoak aitortzen duen egokitasuna edo gaitasuna, alegia, arau juridikoen jasotzailea izateko eta legegileak babesten dituen interesen titular izateko egokitasuna.</p> <p>Hurrengo atalean egingo diren zehaztasunez gain, ondokoa ezberdindu daiteke: alde batetik, gaitasun juridikoa, hots, pertsona oroko eskubideen eta eginbeharren titularra izateko duen egokitasuna; eta, bestetik, jarduteko gaitasuna, hau da, Zuzenbidearen munduan pertsonak bere kabuz jarduteko duen aukera. Gaitasun juridikoari dagokionez, gizaki orok halakoa duela esaten da; jarduteko gaitasuna izateko, aldiz, inguruabar edo baldintza zehatzak bete beharko dira, adibidez, adin zehatz bat izatea. Aurrean esandakoaren arabera, gaitasuna eta pertsonatzat jotzea batera doaz, gaitasuna legegileak pertsonari aitortzen dion tasuna da, zertarako eta pertsonak sistema juridikoan bere protagonismoa hartu ahal izateko. Horregatik, nahiz eta guztiz berdinak izan ez, kontzeptu bien arteko antzeko identifikazioa aldarrika daiteke, Zuzenbidearen subjektuak pertsonak bakar-bakarrik izan baitaitezke, eta, subjektu izatera iritsi ahal izateko, gutxienez, gaitasun juridikoa izan behar dute.</p> <p>114. Ezgaitasuna eta debekua</p> <p>Ezgaitasun terminoak ezezko esangura du, gaitasunik eza adierazi nahi duelako, bai osoa, bai partziala; eta, oinarrian, gaitasun juridikoari zein jarduteko gaitasunari buruzkoa izan daiteke. (...) Kontsiderazio ezberdina merezi du jarduteko ezgaitasunak, jarduteko gaitasun mota horren aitorpenak beste oinarri bat duelako. Gaitasun horrek lotura estua du pertsonak bere jardunaren bidez eta modu erantzulean beraren interesen defentsa bereganatzeko duen heldutasunarekin. Ikuspuntu horretatik, jarduteko ezgaitasuna pertsonen ondare interesak eta norberaren interesak babesteko neurri gisa justifikatzen da, pertsona horiek ulertzeko eta nahi izateko berezko</p>	IT	ZZIB
---	-----------	------

<p>gaitasuna mugatuta dutelako. Horregatik, jarduteko ezgaitasuna beste pertsona baten edo batzuen izendapenarekin batera doa beti; pertsona horiek ezgaitua ordeztuko dute, eta lagunduko diote beraren eskubideak egikaritzen, eginbeharrak betetzen, eta pertsona bera eta beraren ondasunak zaintzen; eta horiek guraso-ahalaren guraso titularrak izan daitezke, hain zuzen ere, tutorea edo kuradorea.</p>		
<p>17. Pertsona fisikoaren gaitasuna</p> <p><i>Gaitasun juridikoa eta iharduteko gaitasuna</i> Doktrinak bi gaitasun-mota bereizten ditu: alde batetik gaitasun juridikoa, hots, pertsona orok, pertsona izateagatik soilik, eskubideen eta obligazioen subjektu izateko duen gaitasuna; eta bestetik, iharduteko gaitasuna, hau da, titular deneko eskubide eta obligazio horiek gobernatzeko duen gaitasuna.</p> <p>(...)</p> <p>Ezgaitasunak eta mugapenak Ordenamenduak, zenbait inguruabarretan, pertsonaren iharduteko gaitasuna mugatzen edo baldintzatzen du, edo gaitasun hori gabetu diezaioke, bere ekonomia eta ardura pertsonalak egoki zaintzeko ezintasun mentala edo fisikoa kontutan hartuz gero (edo, salbuespen gisa, bere eragiketen ondorio kaltegarriak kontutan hartuz). Kasu larrietan, pertsona ezgaitua izan daiteke, eta bere ezgaitasunetik ezingo du bere eragiketa zehatzak justifikatzeko une horretan eragiketa horiek egiteko egitateko gaitasuna baduela alegatu: eragiketek deuseztagarri segituko dute. Beraz, eragiketa horien baliogabezia <i>desgaitzetik</i> dator.</p> <p>b) Desgaitzea. Kz.eko 200. art.aren arabera, ezgaitasun-kausak pertsona bati bere burua gobernatzeko galerazten dieten izaera fisiko edo psikikozko gaixotasun edo akats iraunkorrak dira.</p> <p>Desgaitzea, edo ezgai dela dioen deklarazio ofiziala eta iraunkorra, epai bidez ematen da, subjektuak bere burua ezin duela gobernatu edo zaindu ziurtatu eta gero, hots, bere askatasuna zentzuz erabiltzeko, bere ondasunak administratzeko eta bizimoduaren harreman minimo batzuk edukitzeko egoeran ez dela aurkitzen ikusita; guzti hori gizon arrunt baten portaerari begiratuta baloratuz, eta dituen akatsek tutoretza ezartzeko adinako iraunpen eta larritasuna baldin badituzte.</p> <p>desgaitu, incapacitar ezgai, incapaz ezgaitasun, incapacidad gaitasun, capacidad iharduteko gaitasun, capacidad de obrar</p>	IT	ZZH

ESKULIBURUAK, LAN ZUZENBIDEKOAK		
<p>discapacidad desgaitasuna discapacitado desgaitasuna duena</p> <p>incapacidad ezintasuna (lan-zuzenbidea) incapacidad permanente absoluta erabateko ezintasun iraunkorra incapacidad permanente parcial ezintasun iraunkor partziala incapacidad permanente total ezintasun iraunkor osoa incapacidad temporal aldi baterako ezintasuna incapacitado 1. ezgaitua (zuzenbide zibila) 2. ezindua (lan-zuzenbidea)</p>	IT	LZI
<p>92. or.</p> <p>Ezintasun iraunkor partziala (EIP): baliaezintasun iraunkorraren maila edo gradu honek, langileari laneko zeregin nagusiak betetzea eragozten ez dion arren, gutxienez %33 murrizten dio lanerako gaitasuna.</p> <p>Ezintasun iraunkor osoa (EIO): ezintasun iraunkorraren maila edo gradu honek, langileari bere laneko zeregin nagusiak edo guztiak betetzea eragozten dion arren, ez dio beste lanbide batean aritzea eragozten.</p> <p>Ezintasun iraunkor absolutua (EIA): baliaezintasun iraunkorraren maila edo</p>	IT	LPO

gradu honek zeharo eragozten dio langileari edozein lanetan aritzea.		
--	--	--

Euskarazko lan lexikografikoetatik bilduak

LAN LEXIKOGRAFIKOAK, EUSKARAZKO SARRERAK		
--	--	--

DESGAITASUN

desgaitasun EZ dator	IT	AM21,BA35, SAR07, Harluxet, FN35, Elh-eu-es, Elh-eu-fr, Elh-eu-en, H3000, MSP
-----------------------------	-----------	---

DESGAITU, DESGAIKUNTZA

gaitu, gai(tu), gaitzen. da/du ad desgaitu, desgai(tu), desgaitzen. da/du ad.	IT	AM21
desgaitu EZ desgaikuntza EZ	IT	BA35, SAR07, Harluxet, FN35, Elh-eu-es, H3000, GZ49, Elh-eu-fr, MSP, Elh-eu-en

EZGAITASUN

ezgai izond. ezgaitasun ezgaitu, ezgai(tu), ezgaitzen. du ad.	IT	AM21
ezgai 1. incapaz. v. gaiez. <i>Deus esateko edo pentsatzeko ezgai.</i> Mde HaurB 102. 2. Indigno <i>Entzunik ene othoitza, ene ez gai izaiteari behatu gabe.</i> MarII 74. Zure erruki orren ezgai. Gazt Mus IX	IT	BA35
ezgai. izond. (*1905, 1963). Gai, gauza ez dena. <i>Ez nuen uste horretarako hain ezgain nintzenik.</i> ezgaitasun iz. (1977). Ezgaiaren nolakotasuna. Arazoa hizkuntzaren ezgaitasunean datzala. <i>Hautagaien ezgaitasunagatik.</i> ezgaitu, ezgai(tu), ezgaitzen. du. ad. (*2000). Ezgai bihurtarazi.	IT	SAR07
gaitasun iz. (*1715, 1720?, 1749). Zerbait egiteko, zerbaitetan aritzeko gai denaren nolakotasuna. Ik. ahalmen .(1). <i>Gizontzen gaituen mintzatzeko gaitasuna. Heziketarako gaitasuna. Gizarte harremanetarako berebiziko gaitasuna lortu duen hizkuntza. Euskararen gaitasunak nonahi adierazteko bidea. Etxeko andrearen gaitasunak goratzen. Gaitasun agiria. Gaitasun maila. Lege(zko) gaitasuna.</i>		
ezgai izond. Gai , gauza ez dena . <i>Ez nuen uste horretarako hain ezgai nintzenik.</i> ezgaitasun iz. Ezgaiaren nolakotasuna. <i>Arazoa hizkuntzaren ezgaitasunean datza.</i> • lanerako ezgaitasun. ZUZ. Gaixotasun edo istripua dela eta, bere egitekoak burutzeko gauza ez den pertsonaren egoera .	IT	Harluxet, EHE
ezgaitu 1. da/du ad. Ezgai bihurtu edo bihurtarazi. 2. du ad. ZUZ. Adinez		

<p>gorako pertsonetan, gaitasun zibilik eza deklaratu. 3. du ad. ZUZ. Kargu publikoa izateko behar diren legezko baldintzak norbaitek betetzen ez dituela dekretatu</p> <p>gaitasun iz. 1. Zerbait egiteko, zerbaitetan aritzeko gai denaren nolakotasuna. <i>Gizarte-harremanetarako berebiziko gaitasuna lortu duen hizkuntza. Gaitasun-agiria. Etxeko andrearen gaitasunak goratzen.</i> 2. PSIKOL. Lortzen edo bereganatzen diren egiteen jakitea edo lan-disposizioa (sortzetikoa den <i>egokimenari</i> kontrajarria). • hizkuntz gaitasun. HIZKL. Generatibismoan, hizkuntzaren jakintza, edozein hiztun-entzulek hizkuntza batez implizituki dakiena. Honi esker pertsona inoiz entzun ez dituen perpausak ere ulertzeko eta sortzeko, edo perpaus bat hizkuntzaren arabera zuzena ala okerra den bereizteko gai da. Hizkuntzaren egiturari, gramatikari, dagokion gaitasuna da, ez hizkuntzaren erabilerak gizarteko funtzio desberdinetarako agertzen dituen molde desberdinei buruzkoa.</p>		
<p>ezgai izond. Gai, gauza ez dena</p> <p>ezgaitasun iz. Ezgia denaren nolakotasuna. <i>Hautagaien ezgaitasunagatik.</i> ✕ Zuz. Lanerako ezgaitasuna. Zuz. lana egiteko akats fisikoak edo psikikoak dituenaren legezko egoera. Egoera hori iraunkorra izan daiteke edo behin behinekoa. Era berean lanerako ezintasuna lan jakin baterako izan daiteke edo edozein lan egiteko. Legezko ezgaitasuna. Ez ondasunak administratzeko, ez eta bere kabuz erabakiak hartzeko gai ez denaren nolakotasuna.</p> <p>gaitasun iz. Zerbait egiteko, zerbaitetan aritzeko gai denaren nolakotasuna. <i>ik. ahalmen. Gizontzen gaituen mintzatzeko gaitasuna. Gaitasun agiria, maila. Hizkl. Gramatika sortzailean, hiztunek beren hizkuntzaz duten ezagutza implizitua, halako eran non inoiz entzun gabeko esaldiak esan eta uler ditzaketen (ariketaren aurkako kontzeptua da).</i></p>	IT	FN35, ENLAB
<p>ezgai 1 ♦izond. incapaz, inútil <i>Ez nuen uste horretarako hain ezgai nintzenik: no creía que fuese tan inútil para hacer eso.</i> 2 ♦izond. indigno, -a <i>Zure errukiaren ezgai: indigno de tu piedad.</i></p> <p>ezgaitasun 1 ♦iz. incapacidad, falta de preparación; nulidad <i>Hautagaien ezgaitasuna: la falta de preparación de los candidatos. Hizkuntzaren ezgaitasuna: la incapacidad de la lengua.</i> 2 ♦iz. Zuz. incapacidad <i>Lan egiteko ezgaitasuna: incapacidad laboral.</i></p> <p>ezgaitu, ezgai(tu), ezgaitzen 1 ♦da/du ad. hacerse inútil, quedar incapacitado; inutilizar, invalidar, incapacitar, inhabilitar 2 ♦du ad. ♦Zuz. ♦kargu publiko batean aritzeko edo eskubide batzuk izateko. inhabilitar, incapacitar</p>	IT	Elh-eu-es
<p>ezgai: izond. 1 indomado/da 2 incapaz, incompetente, negado/da</p> <p>ezgaitasun: iz. 1 incapacidad, incompetencia, ineptitud, inutilidad</p> <p>ezgaitu, ezgai(tu), ezgaitzen: da/du, ad. 1 inhabilitar(se), incapacitar(se)</p>	IT	H3000
<p>ezgai 1. io. incapaz 2 io indigno, -a ezgaitasun 1. i. incapacidad 2. i. indignidad ezgaitu 1. da-du. quedar/dejar incapacitado. 2. du. inhabilitar. <i>aditz oina:</i> ezgai(tu) <i>aditz izena:</i> ezgaitze 1. incapacitación, inhabilitación.</p>	IT	GZ49
<p>ezgai. izond. 1 Incapable, inutile. 2. Indigne ezgaitasun. i. Incapacité, incompétence. ezgai(tu). du ad. Inutilisier, rendre inutile, inhabiliter.</p>	IT	Elh-eu-fr
<p>ezgai, ezgaitasun, ezgaitu terminoek EZ dute sarrerarik</p>	IT	MSP
<p>ezgai. izon. unable, incapable; incompetent. ezgaitasun. iz. inability, incapacity. Hizkuntzaren ezgaitasuna: the inadequacy of the language ezgaitu, ezgai(tu), ezgaitzen. du. ad. 1. to incapacitate, to disable, to make unfit. 2. (Zuz.) to disqualify</p>	IT	Elh-eu-en

EZINTASUN

<p>ezintasun ezindu izond. ezindura iz. Ipar. 'ezintasuna, elbarritasuna'.</p>	IT	AM21
<p>ezintasun (G-azp ap. Gketx Loiola; Añ, HB ap. Lh).1. Impotencia, incapacidad; imposibilidad. "Son comunes [...] ezintasun 'imposibilidad' etc." A s.v.t. "Ezintasun onek erneatzen nau". <i>Eziñtasun edo inposibilitate itxurazko baten atzekian. Bada ezinak ez dau legerik, baldin ezintasun egiazkoa bada.</i> Añ MisE 227. <i>Ezintasunean aurkituten diranak, diran legez geisoak.</i> (...) 2. (Precedido de part.) Imposibilidad de. <i>Zeintzuk dira arako doteak, zeintzukaz jantzi eta edertu eban Jesukristok Aita Santuaren gorengotasuna?- [...]: agintaritasuna, utsik-eginezintasuna eta engañuezintasuna.</i> Itz Azald 48</p> <p>ezindu (gral.; SP, Ht VocGr 373, Lar, Sup, Añ VocBN, Dv, H), ezintu (S; Gèze). Ref.: A; Lrq (ezin); Izeta BHizt. .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Debilitar(se), hacer(se) incapaz, inválido. "Impotente, inhábil, ezindua" Lar. Sup. "Ezindurik, sin poder" LE Urt voc. "1º imposibilitarse, inhabilitarse. 2º imposibilitado, impotente" "Nere osaba ezindue dago" Izeta BHizt. v. herbaldu --Tr. Empleado al Norte desde comienzo del s. XVII; al Sur, antes del s. XX, lo encontramos en Lizarraga, Añibarro y Lardizabal; su uso aumenta en la segunda mitad de este siglo. Con forma verbal no indicativa se encuentra sólo en Añibarro (v. infra Mise 131). Es especialmente frecuente el part. en función de adj. En DFrec hay 4 ejs. -- <i>Eta exkusa nazazu zure arma saindua /Zeren laguntzen eztudan, izanez ezindua.</i> EZ Man II 90. <i>Gorputz guztia flakatur, benzutua eta ezindua ibentzen dutenak.</i> Ax. 99 (V 68) <i>Zahar ezinduak.</i> Ib. 177 (V 119) <i>Akhitu edo ezindu bezala zen.</i> Lg. I 355. <i>Nekheak eta adin handiak ezindu zuten azkenean.</i> Lg II 96. <i>Borondatea, angabeturik eta ezindurik bekala onerako</i> (271). LE-Ir. <i>Errumesak, ezinduak, mainguak eta itsuak.</i> TB Lc 14, 13. <i>Dolorez ezinturik.</i> Arch Fab 117. <i>Hura ezintzean hel hazkartu baitziren.</i> Gy 101. <i>Beartsu edo pobreal, argal edo ezinduai.</i> Lard. 416 <i>Eraiten ikhasiko duzu, ezintzen naizeneko.</i> Dv Lab 66. <i>Akhitua, lehertua, ezindua.</i> Laph 162. <i>Eriak, ezinduak, Lap 44 (V 24) (...)</i> • (Lar). Imposibilitar, impedir. <i>Ezindu daizala herejiak</i> Añ MisE 131. <i>Egin daben guztia desegin, bagetu, ezindu.</i> Ib 49. <i>Liburuaren egiteko xedea aitzina eremaiteko bere elbururaino ezindua izanikan.</i> Zub. 17. <i>Bera katepeturik eta ezinduta espetxean zegon artean.</i> Etxde, JJ 182. <p>ezindura (Ht VocGr 374, Lar, Añ, Dv, H). Invalidez. "Impuissance" Dv. <i>Rodriguezek zahartzaro nekagarri bat ukan zuen, ezindura oso batek harturik.</i> LF ELit 157. <i>Hogeita hiru urthez eritasunaz eta ezindura mota guztiez jota! Etcheb Zeruari 32 (ap. DRA). Badakit nola etxean zauden zu ezinduraz betea</i> Xa Odol 312</p>	IT	BA35
<p>ezintasun. iz. (1749). Ezin daitekeenaren nolakotasuna. Ik. ezinkizun. Ant. ahaltsun. <i>Zerbait egiteko ezintasuna. Alegiazko ezintasunaren aitzakian.</i></p> <p>ezindu, ezintzen. da-du. ad. (1627). Nor bere gorputzaz edo ahalmenez baliatu ezinik gelditu edo utzi. (Ez da era ez-indikatiboetan erabiltzen; batez ere izenondo gisa erabiltzen da). <i>Nekeak eta adin handiak ezindu zuten azkenean. Oinazez ezindua. Arras zahartzen eta ezintzen ari zela oharturik. Eri edo ezindurik ez badago. Erabat ezinduta eta zutik egoteko gauza ez dela.</i> (Era burutua izenondo gisa; 1643). <i>Zahar ezindua. Ene beso ezinduak. Elbarriak eta ezinduak.</i></p> <p>ezindura. iz. (*1741, 1959) Ipar. Elbarritasuna. <i>Badakit nola etxean zauden zu ezinduraz betea.</i></p>	IT	SAR07
<p>ezindu (iz. eta izond.) iz. eta izond. Ahalmen fisiko guztiez baliatzerik ez duena. <i>Ene beso ezindua. Elbarriak eta ezinduak.</i></p> <p>ezintasun iz. Ezin daitekeenaren nolakotasuna. <i>Zerbait egiteko ezintasuna.</i></p> <p>ezindura EZ dator</p>	IT	Harluxet, EHE
<p>ezintasun iz. Ezin daitekeenaren nolakotasuna. ik. ezinkizun. Sexu ezintasuna. <i>Med.</i> Gizonezkoei dagokiela, sexu harremanetarako (koitorako) ezintasuna, hau da, erektorik ez izatea sexu desira izanda ere.</p>	IT	FN35, ENLAB

<p>ezindu (ezintzen) <i>da-du ad.</i> (Ez da era ez indikatiboetan erabiltzen; batez ere izenondo gisa erabiltzen da). Nor bere gorputzaz edo ahalmenez baliatu ezinik gelditu edo utzi. <i>Nekeak eta adin handiak ezindu zuten azkenean.</i> ✕ izond. <i>Elbarriak eta ezinduak</i></p> <p>ezindura EZ dator</p>		
<p>ezintasun 1 ✦iz. incapacidad; imposibilidad; impotencia <i>Zer bait egiteko ezintasuna:</i> incapacidad para hacer algo. 2 ✦iz. Zuz. incapacidad <i>lanerako ezintasun iraunkorra:</i> incapacidad laboral permanente. ezindu ✦iz./izond. impedido, -a, incapacitado, -a; inhábil <i>Ene beso ezindua:</i> mi brazo inhábil. <i>Elbarriak eta ezinduak:</i> los paráliticos y los impedidos. <i>Zahar ezindua:</i> anciano impedido.</p> <p>ezindura EZ dator</p>	IT	Elh-eu-es
<p>ezintasun: iz.1 imposibilidad 2 impotencia</p> <p>ezindu: izond.1 imposibilitado/da, impedido/da, inválido/da</p> <p>ezindura EZ dator</p>	IT	H3000
<p>ezintasun. i. incapacidad ezindu 1. da-du dejar/quedarse imposibilitado, incapacitado 2 io impedido, -a, incapacitado, -a ezindura Ipar. incapacidad, invalidez</p>	IT	GZ49
<p>ezindu. izond. 1. Invalide. iz./izdon. 2. Interdit, -e, incapable. ezintasun. iz. Incapacité, inaptitude, impossibilité. ezindura EZ dator</p>	IT	Elh-eu-fr
<p>ezindu, ezintasun terminoek EZ dute sarrerarik</p>	IT	MSP
<p>ezindu <i>da ad.</i>1. to become handicapped, disabled ezindu. izond. 1. handicapped, disabled. iz. 2 (pl.) disabled people, the disabled, the handicapped. ezintasun. iz. 1. impossibility; inability. 2 (Zuz.) disability; incapacity</p>	IT	Elh-eu-en

GAIGABEZIA

<p>gaigabezia EZ dator</p>	IT	AM21, BA35, SAR07, Harluxet, EHE FN35, ENLAB, Elh-eu-es, GZ49, Elh-eu-fr, MSP, Elh-eu-en
-----------------------------------	-----------	--

MINUSBALIOTASUN

<p>minusbaliotasun EZ dator</p>	IT	AM21, BA35, SAR07, FN35, ENLAB, MSP, GZ49, Elh-eu-fr
<p>minusbaliotasun iz. Minusbaliatua denaren nolakotasuna edo egoera minusbaliatu iz. eta izond. Pertsonen buruz, edozein ahalmen fisiko gutxitua duena.</p>	IT	Harluxet, EHE
<p>minusbaliotasun iz. <i>Heg.</i> minusvalidez, discapacidad</p>	IT	Elh-eu-es
<p>minusbaliotasun iz. minusvalía</p>	IT	H3000
<p>minusbaliatu <i>izond.</i> 1. disabled 2. (pl.) disabled people, the disabled.</p>	IT	Elh-eu-en

URRITASUN

<p>urri 1 izond. urritasun</p> <p>adimen adimen urriko adimen(-)urritasun</p>	IT	AM21
<p>urri 1. Escaso. (s.XX) <i>Hurriagoa da gizonarena</i> [adimendua] JE Bur 103. <i>Peru-Fermiñen adimen urri ta landugabeak.</i></p> <p>urritasun 1. Desánimo, debilidad. "Pusillanimité" Lecl. v. gogo-urritasun. <i>Bihotz urritasunean eta tristeztian erortea.</i> SP Phil 494. <i>Gogoaren epeltasun, urritasun eta uzkurtasun bat, neke igui eragiten diguna.</i> Gco II 74.</p>	IT	BA35
<p>urri. izond. (1627) 1. Behar edo egoki den edo eskatzen den neurrira edo kopurura heltzen ez dena. Ik. bakan; eskas. Ant. ugari. <i>Gurasoengandik datorkigun ondasun urria xahutzen eta xehatzen. (...) Adimendu urriaren jabe naiz. Gure oroimena hain urria ez balitz. (...)</i></p> <p>urritasun iz. (1664). Urria denaren nolakotasuna; neurri edo kopuru berean egotea. <i>Gaiaren ugaritasunaren edo urritasunaren arabera. Film pila koxkor bat agertu zaigu aurtengo neguan, iazko urritasunaren aldean. Hiztegi kontuan ez zaigu falta ez urritasunik ezta ere, hau hori bezain nabarmena ez bada ere, gehiegizko aberastasunik. Jan eta edan urritasuna. // Gogo, bihotz urritasuna.</i></p>	IT	SAR07
<p>urri (izond.) 1. izond. Behar edo egoki den, edo eskatzen den neurrira edo kantitatera heltzen ez dena. <i>Irabazi urria. Adimen urria.</i> 2. adb. Neurri edo kantitate urrian. <i>Sagarra urri dago aurten.</i></p> <p>urritasun iz. Urria denaren nolakotasuna. • adimen-urritasun. Ik. adimen.</p> <p>adimen z. 1. Ulertzeko ahalmena, pentsamendu bidez nor bere buruaz eta inguruaz jabetzeko ahalmena. 2. Egoera bati aurre egiteko, arazo bati irtenbidea emateko, zirkunstantzien arabera aukera egiteko ahalmena. 3. Ik. entzumen. • (...) adimen-elbarritasun. PSIKOL. Erdi-mailako adimen-urritasuna, sortzetikoa nahiz bizitzako lehen urteetan erdietsia. Adimen-elbarriek ez dira gai izaten ez irakurtzen ez idazten ikasteko, ez bizitzan bere buruaz bakarrik baliatzeko. Hauen I.K.ak 25-50era bitartean izaten dira. adimen-enultasun. Ik. idiozia. adimen-koziente edo inteligentzi koziente (IK). PSIKOL. Binet-Simonen eskalaren arabera neurtutako adimen-adinaren eta haur edo adolezentearen benetako adinaren zatidura bider 100. adimen-moteltasun. PSIKOL. Adimen-urritasunaren gradurik arinena, 50-80 bitarteko IK dagokiona. adimen-urritasun. PSIKOL. Errendimenduzko defizita, sortzetikoa nahiz oso goiz erdietsia; pertsonaren adina adimen-adina baino handiagoa den egoera. Defizit hau neurtzeko irizpide psikometrikoak erabili ohi dira, eta hauen arabera Binet-Simonen testean 80z behetiko kozientea dutenak adimenez urriak direla esan ohi da. Larritasun-mailaren arabera, adimen-moteltasuna, -elbarritasuna eta idiozia bereiz daitezke.</p>	IT	Harluxet, EHE
<p>urri 1 izond. Behar edo egoki den edo eskatzen den neurrira edo kopurura heltzen ez dena. <i>ik.</i> bakan; eskas. <i>Gurasoengandik datorkigun ondasun urria xahutzen eta xehatzen. Urrats urria:</i> urrats geldia. × (Izen gisa; lit.). <i>Hobe genuke den bezala, bere urrian edo ugarian, hartuko bagenu.</i> (Adizlagun gisa) Neurri edo kopuru urrian. <i>Janariz urri zebiltzan.</i></p> <p>urritasun <i>iz.</i> Urria denaren nolakotasuna; neurri edo kopuru urrian egotea. × <i>Gogo, bihotz urritasuna.</i></p>	IT	FN35, ENLAB
<p>urritasun iz. escasez, poquedad, penuria</p> <p>adimen-urritasun 1 Psicol. deficiencia mental</p>	IT	Elh-eu-es
<p>urri 1 izond. <i>escaso/sa, poco/ca, exiguu/gua, parco/ca</i> 1 <i>larregia eta urriegia, guztia da kaltegarria:</i> lo demasiado y lo escaso, ambos son perjudiciales 2 adond. poco/ca, escaso/sa; escasamente <i>sagarra urri dago aurten:</i> este año la manzana escasea.</p> <p>urritasun: iz. 1 escasez, penuria, poquedad, carestía <i>uraren urritasuna:</i> la</p>	IT	H3000

escasez de agua 2 templanza, frugalidad, moderación en los gastos, parsimonia urri 1 io escaso, a. 2 io lento urrats urria: paso lento 3. escasez urritasun i. escasez, insuficiencia gogo urritasun , pusilanimidad	IT	GZ49
urri izond. 1. Insuffisant, -e; rare <i>adb.</i> 2. peu abondant urritasun iz. pénurie, manque.	IT	Elh-eu-fr
urritasun iz. shortage, scarcity	IT	MSP
urritasun iz. shortage, scarcity	IT	Elh-eu-en

LAN LEXIKOGRAFIKOAK, ERDARAZKO SARRERAK		
--	--	--

DEFICIENCIA

deficiencia s.f. urritasun Deficiencia auditiva: entzumen-urritasuna. deficiencia mental 1 Psicol. adimen-urritasun	IT	Elh-eu-es
deficiencia f. 1 akats, huts, hutsune, hutsaldi, urritasun 1 deficiencia mental : adimeneko hutsunea, adimen-urritasuna 2 deficiencia mental media : adimen-urritasun ertaina 3 deficiencia mental severa : adimen-urritasun astuna 4 deficiencia fisica : urritasun fisikoa	IT	H3000
deficiencia f urritasun, gutxiegitasun; deficiencia mental , adimen urritasun	IT	GZ49
deficiencia f urritasun, gutxiegitasun; deficiencia mental , adimen urritasun deficiencia auditiva , entzumen urritasun	IT	ZEHAZKI

DISCAPACIDAD

discapacidad s.f. minusbaliotasun	IT	Elh-eu-es
discapacidad f. 1 gaigabezia	IT	H3000
discapacidad f. gaitasunik ez(a) discapacitado , -a. adj. gaitasungabe	IT	GZ49
discapacidad f. ahalmen urritasun, gaitasunik ez(a) discapacitado adj. ahalmen urriko, gaitasungabe	IT	ZEHAZKI

INCAPACIDAD

incapacidad 1 ♦s.f. ezgaitasun, gaitasunik ez(a); ezintasun 2 ♦s.f. ♦Der. ♦ ezintasun, ezgaitasun <i>incapacidad laboral permanente</i> : lanerako ezintasun iraunkorra.	IT	Elh-eu-es
incapacidad f. 1 ezintasun 1 incapacidad absoluta: erabateko ezintasuna 2 incapacidad laboral transitoria (ILT): lanerako ezintasun iragankorra (LEI) 3 incapacidad parcial: ezintasun partziala	IT	H3000

<p>4 incapacidad permanente: ezintasun iraunkorra</p> <p>2 ezgaitasun, gaitasunik eza, ezereztasun</p> <p>1 incapacidad civil: ezgaitasun zibila</p> <p>2 incapacidad de derecho: zuzenbidezko ezgaitasuna</p> <p>3 incapacidad de hecho: egitatezko ezgaitasuna</p> <p>4 incapacidad de obrar: jarduteko ezgaitasuna</p> <p>5 incapacidad electoral: hauteskunde ezgaitasuna</p> <p>6 incapacidad legal: legezko ezgaitasuna</p>		
<p>incapacidad 1. f. gaitasunik ez(a). su <i>incapacidad para el análisis</i>, haren gaitasunik eza analisirako</p> <p>2. JUR ezintasun.</p> <p>incapacidad física, ezintasun fisiko</p> <p>incapacidad laboral, lanerako ezintasun</p> <p>incapacidad parcial, ezintasun partzial</p> <p>incapacidad psíquica, buru ezintasun</p> <p>incapacidad total, ezintasun</p> <p>incapacitado, -a. adj. ezindu, ezgaitu</p> <p>incapacitar t. ezgaitu</p> <p>incapaz adj. ezgauza, ezgai: <i>es incapaz de decir que no</i>, ez da gauza ezetz estateko: <i>para los trabajos duros es totalmente incapaz</i>, guztiz ezgaia da lan gogorretarako.</p>	IT	GZ49
<p>incapacidad 1. f. gaitasunik ez(a). <i>por su incapacidad para el análisis</i>, analisirako duen gaitasun ezagatik.</p> <p>2. ZUZ. ezintasun</p> <p>incapacidad física, gorputz ezintasun, ezintasun fisiko</p> <p>incapacidad laboral, lanerako ezintasun</p> <p><i>incapacidad laboral permanente</i>, lanerako ezintasun iraunkorra</p> <p><i>incapacidad laboral transitoria</i>, lanerako ezintasun iragankorra</p> <p>incapacidad parcial, ezintasun partzial</p> <p>incapacidad psíquica, buru ezintasun, ezintasun psikiko</p> <p>incapacidad total, ezintasun oso</p> <p>incapacitado 1. adj. (que tiene una incapacidad) ezindu(a), ezgaitu(a) ZUZ. adj. ezindu(a)</p> <p>incapacitar t. ezindu, ezgaitu. ZUZ. ezindu.</p> <p>incapaz adj. ezgauza, ezgai: <i>es incapaz de decir que no</i>, ez da gauza ezetz estateko: <i>para los trabajos duros es totalmente incapaz</i>, guztiz ezgaia da lan gogorretarako.</p>	IT	ZEHAZKI

INHABILITACIÓN

<p>inhabilitación ♦s.f. Der. gaitasungabetze</p> <p>inhabilitación temporal: <i>aldi baterako gaitasungabetzea.</i></p> <p>inhabilitación absoluta: <i>erabateko gaitasungabetzea.</i></p> <p>inhabilidad 1 ♦s.f. torpeza trakestasun, moldakaiztasun Su inhabilidad para la pintura es total: <i>haren pinturarako moldakaiztasuna erabatekoa da.</i> 2 ♦s.f. falta de habilidad gaitasunik ez(a) Inhabilidad para ejercer un cargo público: <i>kargu publikoa betetzeko gaitasunik eza.</i></p> <p>inhabilitar ♦v.tr. ♦Der. ♦gaitasungabetu; gaitasunik gabe utzi, ezgaitu Le han inhabilitado para ocupar el cargo durante tres años: <i>hiru urtetan kargua betetzeko gaitasunik gabe utzi dute.</i></p>	IT	Elh-eu-es
<p>inhabilitar 1 vr. y vt. ezgaitu, gaitasuna kendu, gaitasuna galdu</p> <p>inhabilitación f. 1 ezgaikuntza 3 (Der.) incapaz, inaptitud: ezgaitasun, ezintasun</p> <p>inhabilidad para testificar: <i>lekuko izateko ezgaitasuna</i></p>	IT	H3000
<p>inhabilitar tr. JUR gaitasungabetu, gaitasunik gabe utzi: <i>lo han inhabilitado para el ejercicio de la medicina</i>, mediku gisa jardutea debekatu diote</p> <p>inhabilitación.f JUR gaitasungabetze, gaitasunik gabe uzte.</p>	IT	GZ49
<p>inhábil 2. ZUZ gaitasungabe</p> <p>inhabilidad 2. ZUZ gaitasungabetze, gaitasunik gabe uzte</p> <p>inhabilitar t. ZUZ gaitasungabetu, gaitasunik gabe utzi: : <i>lo han inhabilitado para el ejercicio de la medicina</i>, mediku gisa jardutea debekatu diote</p> <p>inhabilitación. f. ZUZ. gaitasungabetze, gaitasunik gabe uzte.</p>	IT	ZEHAZKI

HANDICAP

<p>handicap. nm 1. (<i>Sports</i>) Handicap. 2 (<i>désavantage</i>) eragozpen, traba, oztopo. 3. (<i>déficience</i>) Kalte, atzerapen</p> <p>handicapé, -e adj. /n. minusbaliatu, ezindu, elbarri</p>	IT	Elh-eu-fr
---	-----------	-----------

DISABILTY

<p>disability iz.</p> <p>1. [Z] ezintasun, elbarritasun 2. a. [K] ezintasuna, ezina b. (= <i>disadvantage</i>) oztopo, desabantaila</p> <p>disabled adj. ezindu, herbal</p>	IT	MSP
<p>disability n. 1. (<i>a physical or mental condition</i>) minusbaliotasun, ezintasun. 2. (<i>Law</i>) ezintasun, ezgaitasun</p> <p>disabled adj. minusbaliatu, ezindu, elbarri. disabled people, the disabled. minusbaliatuak, ezinduak, elbarriak</p>	IT	Elh-eu-en

Euskarazko lan terminologikoetatik bilduak

LAN TERMINOLOGIKOAK		
----------------------------	--	--

HIZTEGIAK		
------------------	--	--

DEFICIENCIA

ZUZENBIDEA

deficiencia EZ dator	IT	ZZOL, AZB, ZHIZ, ADMESK, ADMZIRK
-----------------------------	-----------	---

ADMINISTRAZIOA

deficiencia, carencia, urritasun, akats, hutsune, hutsaldi, huts, eskasia deficiencia asociada, urritasun elkartu deficiencia auditiva, entzumen(eko) urritasun deficiencia del lenguaje, mintzaira-urritasun deficiencia desfiguradora, urritasun desitxuratzaile deficiencia física, urritasun fisiko, akats fisiko deficiencia grave, urritasun larri deficiencia ligera, urritasun arin deficiencia límite, mugako urritasun deficiencia mental, adimen-urritasun deficiencia media, urritasun ertain deficiencia mental ligera, adimen-urritasun arin deficiencia mental media, adimen-urritasun ertain deficiencia mental profunda, adimen-urritasun sakon, adimen-urritasun larri deficiencia mental severa, adimen-urritasun sakon, adimen-urritasun arin deficiencia motriz, mugimen-urritasun deficiencia musculoesquelética, urritasun musculoeskeletiko deficiencia neurológica, urritasun neurologiko deficiencia psíquica, urritasun psikiko deficiencia renal, giltzurruneko urritasun; giltzurrun-urritasun deficiencia respiratoria, arnas urritasun deficiencia sensorial, urritasun sentsorial; sentimen(eko) urritasun deficiencia visual, ikusmen(eko) urritasun deficiente, urritu; urri; akastun	IT	ADMHIZ
deficiencia, urritasun	IT	ADMHFP
deficiencia, urritasun, akats, hutsune deficiencia auditiva, entzumen-urritasun deficiencia mental, adimen-urritasun deficiencia motriz, mugimen-urritasun	IT	HEZADM

GIZARTE-LANA

deficiencia, urritasun, akats deficiencia asociada, urritasun elkartu deficiencia auditiva, entzumen(eko) urritasun deficiencia del lenguaje, mintzaira-urritasun deficiencia desfiguradora, urritasun desitxuratzaile deficiencia física, urritasun fisiko, akats fisiko deficiencia grave, urritasun larri deficiencia ligera, urritasun arin deficiencia límite, urritasun ertain deficiencia mental, adimen-urritasun deficiencia media, urritasun ertain deficiencia mental ligera, adimen-urritasun arin deficiencia mental media, adimen-urritasun ertain deficiencia mental profunda, adimen-urritasun sakon, adimen-urritasun larri deficiencia mental severa, adimen-urritasun sakon, adimen-urritasun arin deficiencia musculoesquelética, urritasun musculoeskeletiko deficiencia neurológica, urritasun neurologiko deficiencia psíquica, urritasun psikiko deficiencia renal, giltzurruneko urritasun; giltzurrun-urritasun deficiencia respiratoria, arnas urritasun deficiencia sensorial, urritasun sentsorial; sentimen(eko) urritasun deficiencia visual, ikusmen(eko) urritasun deficiente, urritu; urri; akastun	IT	GLH
--	-----------	-----

OSASUNGINTZA

deficiencia EZ dator	IT	ADMSAN
deficiencia , urritasun urritasun . iz. Akatsa edo gabezia; gizabanakoari jarduera arrunta eragozten dioten anormaltasun anatomiko, fisiologiko edo psikologikoen ondoriozkoa da. ES deficiencia FR déficience EN impairment	IT	ERHIZ
deficiencia EZ dator	IT	ADSAOI
deficiencia , eskasia deficiencia mental , adimen-eskasia deficiencia de folato , folato-urritasun	IT	IHMED

DÉFICIENCE

déficience nf. Hutsune; urritasun. déficience mentale . adimen-urritasun	IT	IHMED
--	-----------	-------

DISCAPACIDAD

ZUZENBIDEA

discapacidad EZ	IT	ZZOL, AZB, ZHIZ, ADMESK, ADMZIRK
-------------------------------	-----------	---

ADMINISTRAZIOA

discapacidad , ezgaitasun, ezintasun, gaigabezia discapacidad física severa , ezgaitasun fisiko zorrotz discapacidad motórica , ibiltzeko ezgaitasun discapacidad para el cuidado personal , norberaren burua zaintzeko ezgaitasun discapacidad para escribir , idazteko ezgaitasun discapacidad para la comunicación , komunikatzeko ezgaitasun discapacidad para la locomoción , ibiltzeko ezgaitasun discapacidad para movilidad , mugitzeko ezgaitasun discapacidad para leer , irakurtzeko ezgaitasun discapacidad sensorial , ezgaitasun sentsorial discapacitado , ezgaitu / gaigabetu / gaigabezia / ezindu	IT	ADMHIZ
discapacidad ezgaitasun discapacitado ezgaitu	IT	ADMHFP
discapacidad EZ	IT	HEZADM

GIZARTE-LANA

discapacidad , ezgaitasun; ezintasun discapacidad locomotriz , ibiltzeko ezgaitasun discapacidad para el cuidado personal , norberaren burua zaintzeko ezgaitasun discapacidad para escribir , idazteko ezgaitasun discapacidad para la comunicación , komunikatzeko ezgaitasun discapacidad para la locomoción , ibiltzeko ezgaitasun discapacidad para la movilidad , mugitzeko ezgaitasun discapacidad para leer , irakurtzeko ezgaitasun discapacitado , -a, ezgaitu, ezindu	IT	GLH
---	-----------	-----

--	--	--

OSASUNGINTZA

discapacidad , desgaitasun discapacitado , desgaitu	IT	ADMSAN
discapacidad , ezgaitasun discapacitado , ezgaitu ezgai . izond. Zerbaitetarako gauza ez dena. ES incapaz FR incapable EN incapable ezgaitasun iz. Gaitasun fisikoa nahiz mentala galtzearen, murriztearen, edo ez izatearen ondorioa. ES: discapacidad, FR.: incapacité, EN: disability ezgaitu . ad. Norbait ezgai bihurtu edo bihurrarazi. ES incapacitar, FR rendre incapable EN to incapacitate ezgaitu . izond. Ezintasun fisiko edo mentalen bat duena. ES discapacitado, FR handicapée EN handicapped	IT	ERHIZ
Hiztegian egindako zenbait aukeraren azalpena 1. Hitzak. Badira hitz-talde batzuk, eremu semantiko berekoak, bereizten zail direnak. Gainera, Administrazio Sanitarioko erabilera ez da beti nahi genukeen bezain argia eta zorrotza, gorabeheratsua baizik. Ikus ditzagun: b) Baliaezintasuna Talde honetan sartzen dira, besteak beste, "invalidez", "discapacidad", "incapacidad", "minusvalía"... Ingelesaren eraginez, "dis-" aurrizkia gero eta gehiago erabiltzen da. Batzuetan, modu hutsa bada ere, besteetan, erabateko ukapena ("in-") edo konnotazio negatiboak ekiditeko, bultzatu beharra dago. Hitz horiek errealitate desberdinak erakusten badituzte, baliokide desberdinak eman ditugu, aurretik eremua landu dutenei jarraiki. Kasu horretan, Gizarte Lanetan Diplomadunen eta Gizarte Laguntzaileen Gipuzkoako Elkargo Ofizialeko hiztegitxoa hartu dugu oinarri (<i>Gizarte-lanaren hitz-zerrenda</i> , Donostia 1994). Hona hemen gure baliokideak: "baliaezintasun" ("invalidez"), "ezgaitasun"/"ezgaitu" ("discapacidad"/ "discapacitado"), "ezintasun" ("incapacidad"), "minusbaliotasun" / "minusbaliatu" ("minusvalía"/ "minusválido") discapacidad , ezgaitasun discapacitado , ezgaitu	IT	ADSAOI

INCAPACIDAD

ZUZENBIDE ZIBILA

incapacidad , ezgaitasun capacidad de obrar , jarduteko gaitasun	IT	AZB
incapacidad para comparecer en juicio judizioan agertzeko gaitasunik ez incapacitación ezgaitze incapaz ezgai ezgai incapaz ezgai deklaratzeko ezgaitzat jotze	IT	EPLEX

<p>declaración de incapacidad ezgaitasun-demanda demanda de incapacidad ezgaitzat jotze ezgai deklaratzeko declaración de incapacidad ezgaitze incapacitación ezgaitze-arrazoi causa de incapacitación ezgaitze-demanda demanda de incapacitación ezgaitze-demanda sustatu instar demanda de incapacitación ezgaitzeari buruzko prozesu proceso de incapacitación</p>		
<p>incapacidad, ezintasun, ezgaitasun, elbarritasun, gaitasun-eza incapacidad de derecho, zuzenbidezko ezgaitasun incapacidad de hecho, gertatzezko ezgaitasun, egitatezko ezgaitasun incapacidad de obrar, jarduteko ezgaitasun, obratzeko ezgaitasun incapacitar, ezgaitu, desgaitu, gaitasungabetu, ezindu incapaz, ezgai, gauza ez incapacitado, -a, ezindu, ezgaitu, ezintasun incapacitación, ezindu, gaitasungabetze, desgaitze, ezgaitze incapacitado, -a, ezindu, ezgaitu, ezintasun</p>	IT	ADMHIZ
<p>incapacidad, ezgaitasun incapacitación, gaitasungabetze incapacitado, ezgaitu, gaitasungabetu incapaz, ezgai</p>	IT	ZZOL
<p>incapacidad, ezgaitasun incapacidad de derecho, zuzenbidezko ezgaitasun incapacidad de hecho, gertatzezko ezgaitasun, egitatezko ezgaitasun incapacidad de obrar, iharduteko ezgaitasun, obratzeko ezgaitasun incapacitación, desgaitze, gaitasun-gabetze incapacitar, desgaitu, gaitasungabetu, ezgaitu incapaz, ezgai</p> <p>gaitasuna Gaia estudiantu baino lehen, zatiketa handi bat egin behar da, geroxeago ikusiko dena: gaitasun juridikoa eta iharduteko gaitasuna, zentzu ezberdina bait daukate Zuzenbidean.</p> <p>gaitasun juridikoa da, eskubide eta obligazioen titular izateko gauza izatea. Pertsona guztiak du, pertsona izateagatik, gaitasun juridikoa; beraz, pertsonari lotua dagoen gauza da.</p> <p>iharduteko gaitasuna, berriz, egintza juridikoak egikaritzeko ahalmena da; edo, beste era batera esanez, eskubidea egikaritzeko eta obligazioak hartzeko ahalmen bat. Baina gaitasun hau ez dagokie gaitasun juridikoa daukaten guztiei, baizik eta, batzutan, egoerak nolakoak diren kontu (egoera zibila, adintxikitasuna, erotasuna, eta abar) ezberdina izaten da gaitasun maila juridikoa ere.</p> <p>Ezgaitasuna, beraz, pertsonaren egoera zibil bat da, epaileak deklaratu, zirkunstantzia zehatz batzuk elkartzen direnean ematen dena, eta, ondorioz, tutelapean jartzea eta iharduteko gaitasunaren mugatzea ekartzen du.</p>	IT	ZHIZ
<p>incapacidad 1. ezintasun, 2. ezgaitasun incapacitado, 1. ezindu, 2. ezgai</p>	IT	ADMESK
<p>incapacidad, ezgaitasun incapacidad civil, ezgaitasun zibil incapacidad de derecho, zuzenbidezko ezgaitasun incapacidad de hecho, de facto-ko ezgaitasun, iharduteko ezgaitasun incapacitación, desgaitze incapaz, ezgai</p>	IT	ADMZIR

LAN-ZUZENBIDEA

incapacidad laboral transitoria , lanerako ezintasun iragankor	IT	LHH
---	-----------	-----

<p>incapacidad permanente absoluta, ezintasun iraunkor absolutu, erabateko ezintasun iraunkor</p> <p>incapacidad permanente parcial, ezintasun iraunkor partzial</p> <p>incapacidad permanente total, ezintasun iraunkor oso</p> <p>incapacidad temporal, aldi baterako ezintasun</p>		
<p>incapacidad del empresario, enplegu-emailearen ezintasun</p> <p>incapacidad laboral, lanerako ezintasun</p> <p>incapacidad laboral transitoria, lanerako ezintasun iragankor</p> <p>incapacidad para contratar, kontratatzeko ezintasun</p> <p>incapacidad permanente, ezintasun iraunkor</p> <p>incapacidad permanente absoluta, erabateko ezintasun iraunkor</p> <p>incapacidad permanente parcial, ezintasun iraunkor partzial</p> <p>incapacidad permanente total, ezintasun iraunkor oso</p> <p>incapacidad permanente total especial, ezintasun iraunkor oso eta berezi</p> <p>incapacidad temporal, aldi baterako ezintasun</p>	IT	LZH
<p>incapacidad, ezintasun, ezgaitasun, elbarritasun, gaitasun-eza</p> <p>incapacidad absoluta, erabateko ezintasun</p> <p>incapacidad física o psíquica, gorputz edo adimeneko ezintasun / ezintasun fisiko edo psikiko</p> <p>incapacidad funcional, ezintasun funtzional</p> <p>incapacidad grave, ezintasun larri, ezgaitasun larri</p> <p>incapacidad jurídica, ezintasun juridiko</p> <p>incapacidad laboral, lanerako ezintasun</p> <p>incapacidad laboral permanente, lanerako ezintasun iraunkor</p> <p>incapacidad laboral transitoria (ILT), lanerako ezintasun iragankor</p> <p>incapacidad motórica, motorezko ezintasun</p> <p>incapacidad para trabajar, lanerako ezintasun, lan horretarako gauza ez izan</p> <p>incapacidad parental, gurasoen ezintasun</p> <p>incapacidad permanente absoluta, erabateko ezintasun iraunkor (lan orotarako) / ezintasun iraunkor absolutu (lan orotarako)</p> <p>incapacidad permanente parcial, ezintasun iraunkor partzial</p> <p>incapacidad permanente total para la profesión habitual: ohiko lanbiderako erabateko ezintasun iraunkor</p> <p>incapacidad sensorial, ezintasun sentsorial, ezgaitasun sentsorial</p> <p>incapacidad total, erabateko ezintasun</p> <p>incapacidad total cualificada, ezintasun oso eta kualifikatu</p> <p>incapacidad transitoria para el servicio, zerbitzurako ezintasun iragankor</p> <p>incapacitación, ezindu, gaitasungabetze, desgaitze, ezgaitze</p> <p>incapacitado, -a, ezindu, ezgaitu, ezintasun</p> <p>incapacitado para el trabajo, lanerako ezindu</p>	IT	ADMHIZ
<p>incapacidad física o psíquica, gorputz edo adimeneko ezintasun; ezintasun fisiko edo psikiko</p> <p><i>Behar bezala frogatutako kasuetan, funtzionarioarekin bizi den ezkontidearen, aitaren edo amaren ezintasun fisiko edo psikikoa dela-eta, lanorduak gutxitzeko baimena eman ahal izango zaio funtzionarioari.</i></p> <p>incapacidad laboral transitoria, lanerako ezintasun iragankor</p> <p>Gaixotasunak, istripuak edo haurra izateak eraginda, langileak behin-behinekoz lan egiteko ezina izatea.</p> <p>oh. indargabetuta</p> <p>ik. incapacidad temporal</p> <p>incapacidad permanente absoluta (para todo trabajo), erabateko ezintasun iraunkor (lan orotarako); Ezintasun iraunkorreko goreneko gradua.</p> <p>Funtzionarioa erabat baliaezin geratzen da edozein lanbidetan aritzeko</p> <p>ik. invalidez permanente</p> <p>incapacidad permanente parcial, ezintasun iraunkor partzial</p> <p>Ezintasun iraunkorreko beheereneko gradua Ezintasun osoa izatera iritsi gabe, funtzionarioak muga edo oztopoak ditu bere kidego edo lanpostuko eginkizunei aurre egiteko.</p> <p>ik. invalidez permanente</p> <p>incapacidad permanente total (para la profesión habitual), ezintasun iraunkor oso (ohiko lanbiderako)</p> <p>Ezintasun iraunkorreko tarteko gradua.</p> <p>Funtzionarioak ezin du bere kidego edo lanpostuko eginkizunetako bat ere egin, edo garrantzitsuenak behintzat ez.</p> <p>ik. invalidez permanente</p>	IT	ADMHFP

<p>incapacidad temporal, aldi baterako ezintasun</p> <p>Gizarte Segurantzako babes-sisteman jasota dauden egoeretako bat. Halakotzat jotzen dira: a) gaixotasun arrunteko edo lanbide-gaixotasuneko egoera, eta istriputik datorren egoera, laneko istripua izan ala ez. Horiek denak ere, langileak Gizarte Segurantzaren osasun-laguntza jaso eta lanerako gauza ez den bitartean. Gehienez hamabi hilabetez egon daiteke horrela, baina epe hori beste sei hilabetez luza daiteke baldin eta uste bada, sei hilabete horietan langilea sendatu eta alta eman ahal izango zaiola. b) lanbideko gaixotasuna dela-eta izaten diren osasun-behaketako egonaldiak, denboraldi horretan zeha ik. invalidez permanente</p> <p>incapacidad total cualificada, ezintasun oso eta kualifikatu</p> <p>Ezintasun iraunkorraren graduetako bat. Egoera hori ezindu osoei aintzatesten zaie, baldin, dela beren adinagatik, dela prestakuntza orokorra edo berezitua falta dutelako, eta, ikusirik zein den horiek bizi diren tokiko egoera, gizartekoa nahiz lanekoa, lehengo bera ez den beste jarduera batean lana nekez aurkituko dutela uste bada.</p> <p>incapacidad transitoria para el servicio, zerbitzurako ezintasun iragankor</p> <p>Horrela deitzen zaio Estatuko funtzionarioen egoeretako bati. Honako kasu hauek dira egoera hori sortzen dutenak: a) Gaixotasun arrunta edo lanbidekoa, eta istripu arrunta edo zerbitzuan jardun bitartean izandakoa, edo zerbitzuaren ondorioz izandakoa, dela istripuagatik, dela karguaren arrisku bereziagatik. Horiek denak ere, funtzionarioak osasun-laguntza jasotzen duen bitartean eta bere administrazio-eginkizunak egiteko ezindurik dagoen bitartean; b) Lanbideko gaixotasunetan, behaketa-aldiak deritzenak eta horien pareko edo baliokideak; c) Haurdunaldi eta erditzeetan egoki diren baimenak.</p> <p>incapacitado, incapacitada, ezindu <i>Umezurtz-pentsioa jasotzeko eskubidea izango dute eskubide pasiboak sortu dituenaren seme-alabek, hogeita bat urtetik beherakoak baldin badira edo, edozein lanetarako ezinduta egonik, doako justizia-onura jasotzeko eskubidea dutenek.</i></p>		
<p>incapacidad física, gorputz-ezintasun incapacidad laboral permanente, lanerako ezintasun iraunkor incapacidad laboral transitoria, lanerako ezintasun iragankor</p>	IT	1000H
<p>incapacidad, ezintasun incapacidad laboral transitoria (ILT), lanerako ezintasun iragankor</p>	IT	HEZADM
<p>incapacidad laboral, lanerako ezgaitasun, lanerako elbarritasun incapacidad laboral transitoria, lanerako ezgaitasun iragankor, lanerako elbarritasun iragankor incapacidad permanente absoluta, ezgaitasun iraunkor absolutu, elbarritasun iraunkor absolutu incapacidad permanente parcial, ezgaitasun iraunkor partzial incapacidad permanente total, ezgaitasun iraunkor erabateko, elbarritasun iraunkor total incapacidad permanente total cualificada, ezgaitasun iraunkor erabateko koalifikatu, elbarritasun iraunkor total koalifikatu</p>	IT	ZHIZ
<p>incapacidad 1. ezintasun, 2. ezgaitasun incapacidad absoluta: ezintasun oso, adm; incapacidad física: soin-ezintasun, adm; gorputz-ezintasun, adm.; incapacidad parcial: zati-ezintasun, adm.; incapacidad permanente: betiko ezintasun, adm.; incapacidad temporal: aldirako ezintasun</p>	IT	ADMESK
<p>incapacidad absoluta, erabateko ezgaitasun, ezgaitasun absolutu incapacidad para trabajar, lanerako ezgaitasun incapacidad parcial, ezgaitasun partzial, partezko ezgaitasun incapacidad permanente, ezgaitasun iraunkor</p>	IT	ADMZIRK

GIZARTE-LANA

<p>incapacidad, ezintasun, ezgaitasun incapacidad absoluta, erabateko ezintasun</p>	IT	GLH
---	----	-----

incapacidad física o psíquica , ezintasun fisiko edo psikiko; gorputz edo adimeneko ezintasun incapacidad funcional , ezintasun funtzional incapacidad grave , ezintasun larri; ezgaitasun larri incapacidad jurídica , ezintasun juridiko incapacidad laboral , lanerako ezintasun incapacidad laboral permanente , lanerako ezintasun iraunkor incapacidad laboral transitoria , lanerako ezintasun iragankor incapaciad parental , gurasoen ezintasun incapacidad permanente parcial , ezintasun iraunkor partzial incapacidad permanente total para la profesión habitual , ohiko lanbiderako erabateko ezintasun iraunkor incapacidad sensorial , ezintasun sentsorial; ezgaitasun sentsorial incapacidad temporal , aldi baterako ezintasun incapacidad total , aldi baterako ezintasun incapacitado, -a , ezindu, ezgaitu incapacitar , ezindu		
--	--	--

OSASUNGINTZA

incapacidad , ezgaitasun incapacidad (laboral) permanente , (lan-) ezgaitasun iraunkor incapacidad ligera , ezgaitasun arin incapacidad temporal , ezgaitasun iragankor incapacidad transitoria (IT) , ezgaitasun iragankor (EI) incapacitación , ezgaitasun incapacitación ligera , ezgaitasun arin incapacitado , ezgaitu	IT	ADMSAN
incapacidad , ezintasun incapacitado , ezindu, elbarri incapacitar , ezgaitu incapaz , ezgai ezintasun , 1. iz. Gaitasunik eza. 2. iz. Kontrola galtzearen sentsazioa; behin eta berriz akats bera egitearen ondoriozkoa izaten da, eskuarki. Erabakiak hartzeko ahalmenik eza dakar, askotan. EN incapacidad, FR incapacité, EN incapacity ezindu , izond. Mugitzeko gauza ez dena edo zailtasunez mugi daitekeena, gaixotasun nahiz ezbehar baten ondorioz. ES imposibilitado, incapacitado, parálítico. EN disabled	IT	ERHIZ
incapacidad, incapacitación , ezintasun incapacidad ligera , incapacitación ligera, ezintasun arin incapacidad permanente; IP , ezintasun iraunkor, EI incapacidad temporal; IT , ezintasun iragankor, EIg incapacitado , ezindu	IT	ADSAOI
incapacidad , ezintasun incapacidad de caminar , ibiltzeko ezintasun incapacidad funcional , ezgaitasun funtzional incapacidad real , benetako ezintasun	IT	IHMED

INCAPACITÉ

incapacité , ezintasun incapacité de travail , lanerako ezintasuna incapacité de travail permanente , lanerako ezintasun iraunkorra incapacité physique , ezintasun fisikoa	IT	HEL
--	-----------	-----

INHABILITACIÓN

inhabilitación especial para empleo o cargo público enplegu edo kargu publikorako desgaitasun berezi	IT	EPLEX
--	-----------	-------

<p>inhabilitación especial para profesión u oficio lanbide edo ogibiderako desgaikuntza berezi</p> <p>desgaikuntza bereziko zigor pena de inhabilitación especial desgaikuntza-zigor pena de inhabilitación</p>		
<p>inhábil, gaitasunik gabe, ezgai, baliaezin inhabilidad, ezgaitasun inhabilitación, ezgaikuntza, ezgaitasun, gaitasungabetze, desgaikuntza / desgaitze, inhabilitazio inhabilitación para cargo público, kargu publikorako desgaikuntza inhabilitado, gaitasun gabetu, ezgaitu, desgaitu inhabilitar, gaitasungabetu, gaitasunik gabe utzi, desgaitu, ezgaitu, gaitasuna galdu</p>	IT	ADMHIZ
<p>inhabilitar, desgaitu inhabilitado, desgaitu</p>	IT	HEZADM
<p>inhabilidad, ezgaitasun inhabilitación, desgaikuntza, inhabilitazio inhabilitación para cargo público, kargu publikorako desgaikuntza inhabilitar, desgaitu, inhabilitatu</p> <p>gaikuntza, habilitación desgaikuntza, inhabilitación, incapacitación desgaitu, incapacitar, inhabilitar</p> <p>desgaikuntza (Zuz. Pen.) Pena larria, nagusi edo akzesorioa, kondenatuari zenbait eskubide aldi baterako kendu edo murrizten dizkiona. Absolutua edo berezia izan daiteke.</p> <p>a) Absolutuak, penatuak lituzkeen ohore, enplegu eta kargu publiko guztiak kentzen ditu, baita hautapenezkoak ere; botu eskubide aktiboak eta pasiboak; eta kondena bitartean antzeko ohore, kargu eta enpleguak eskuratzeko gaitasuna.</p> <p>b) Bereziak, kargu publikoak uki ditzake, botu-eskubide aktiboa eta pasiboa, edo profesio edo lanbide jakin bat.</p> <p>Zentzu zabalean ulerturik, desgaikuntzako penak suspentsiokoa ere barnetzen du, zeina bait da desgaikuntza penaren antzekoa, baina iraupenez laburragoa</p>	IT	ZHIZ
<p>inhabilitación, desgaikuntza, inhabilitazio inhabilitación para cargos públicos, kargu publikotarako desgaikuntza inhabilitar, desgaitu, inhabilitatu</p>	IT	ADMZIRK

GAIGABEZIA

<p>gaigabezia EZ dator</p>	IT	<p>ZZOL, AZB, ZHIZ, LZI, LZL, ZUZHIZ, ADMZIRK, ADMHFP, GLH, HEZADM, HEL, ADMSAN, GLH, ADSOI, ERHIZ, IHMED</p>
-----------------------------------	-----------	---

MINUSBALIOTASUN

ZUZENBIDEA, ADMINISTRAZIOA

minusbaliotasun , minusvalía minusbaliatu , minusválido	IT	LZI, LZL, ADMHFP
minusbaliotasun EZ dator	IT	ZZOL, AZB, ZHIZ, ADMESK, ADMZIRK,

GIZARTE-LANA

minusbaliotasun , minusvalía, minusvalidez minusválido , minusbaliatu minusbaliotasunagatiko prestazio , prestación por minusvalía minusbaliotasun elkartu , minusvalía asociada minusbaliotasunen ziurtagiri ofizial , certificado oficial de minusvalía minusbaliotasun fisiko , minusvalía física minusbaliotasun fisikoa duen pertsona , persona con minusvalía física minusbaliotasun-kalifikazio , calificación de minusvalía minusbaliotasun-maila , grado de minusvalía minusbaliotasun organiko , minusvalía orgánica minusbaliotasun portzentaia , porcentaje de minusvalía minusbaliotasun-prestazio , prestación por minusvalía minusbaliotasun psikiko , minusvalía psíquica minusbaliotasun psikikoa duen pertsona , persona con minusvalía psíquica minusbaliotasun sentsorial , minusvalía sensorial minusbaliotasun sentsoriala duen pertsona , persona con minusvalía sensorial minusbaliotasun-ziurtagiri , certificado de minusvalía	IT	GLH
---	-----------	-----

OSASUNGINTZA

minusbaliotasun , minusvalía minusválido , minusbaliatu	IT	ADSAOI
minusbaliotasun EZ dator	IT	HEZADM, ADMSAN, ERHIZ, IHMED

DATU-BANKU ETA DATU-BASE TERMINOLOGIKOAK

DEFICIENCIA

[11/1] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza <i>eu</i> entzumen-urritasun <i>es</i> deficiencia auditiva	IT	Euskalterm
[11/2] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza <i>eu</i> adimen-urritasun <i>es</i> deficiencia mental		
[11/3] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza <i>eu</i> mugimen-urritasun <i>es</i> deficiencia motriz		
[11/4] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza <i>eu</i> entzumen urriko <i>es</i> deficiente auditivo		

<p>[11/5] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza <i>eu</i> adimen urriko <i>es</i> deficiente mental</p> <p>[11/6] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza <i>eu</i> mugimen urriko <i>es</i> deficiente motriz</p> <p>[11/8] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Nortasun ebaluaketa eta psikologi tratamenduak Psikologi tratamenduak <i>eu</i> adimen-urritasun buru-urritasun <i>es</i> deficiencia mental <i>fr</i> déficiencia mentale arriération mentale <i>en</i> mental deficiency</p> <p>[11/9] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Politika, soziologia, antropologia Gizarte-lana <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Psikologia, orokorra <i>Definizioa:</i> Horrela esaten zaio oinarritzko instrukzioa lortzeko eta ikasitako afizio bat praktikatzeko adina buru-hornidura edo gaitasun ez duenari. Hori gertatzen da normalean IK 70 baino gutxiago denean. Errendimenduzko defizit hori izan daiteke sortzetikoa nahiz goiztiarki erdietsia edo hartua. <i>eu</i> adimen urriko buru-urri <i>es</i> deficiente mental <i>fr</i> déficient mental arriéré mental <i>en</i> mentally deficient</p> <p>[11/10] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Psikologia, orokorra <i>eu</i> adimen urriko sakon buru-urri larri <i>es</i> deficiente mental profundo</p>		
<p>deficiencia, akastasan (fisikoa) deficiencia mental, adimen urritasun deficiencia mental media, adimen urritasun ertain deficiencia mental severa, adimen urritasun astun</p>	IT	BFA
<p>deficiencia psíquica, urritasun psikiko deficiencia mental, adimen-urritasun evaluación de la deficiencia, urritasuna ebaluatze / urritasunaren ebaluazio / urritasun-ebaluazio deficiencia límite, mugako urritasun deficiencia sensorial, sentimeneko urritasun Asociación en favor de las Personas con Deficiencia Mental de Gipuzkoa, Adimen Urrituen aldeko Gipuzkoako Elkarte Federación Vasca de Asociaciones en favor de las Personas con Deficiencia Mental, Adimen Urrituen aldeko Elkarteen Euskal Federazio</p>	IT	Legb

DISCAPACIDAD

<p>ADMINISTRAZIOA</p> <p>[21/1] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Administrazioa Izendapen ofizialak <i>eu</i> Pertsona Ezinduen Zerbitzua (<i>Bizkaiko Foru Aldundia, 2006. Gizarte Ekintza Saila</i>) <i>es</i> Servicio de Personas con Discapacidad (<i>Diputación Foral de Bizkaia,</i></p>	IT	Euskalterm
---	-----------	------------

2006. Departamento de Acción Social)

[21/2] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Administrazioa | Izendapen ofizialak

eu **Gipuzkoako lurralde historikoko Ezinduen Kontseilua** (*Gipuzkoako Foru Aldundia, 2006. Gizarte Politikarako Departamentua*)

es **Consejo de Personas con discapacidad del Territorio Histórico de Gipuzkoa** (*Diputación Foral de Gipuzkoa, 2006. Departamento para la Política Social*)

[21/3] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Administrazioa | Izendapen ofizialak

eu **Hautzarorearen eta Urritasunen Negoziatua** (*Bilboko Udala, 2006. Gizarte Ekintza Saila*)

es **Negociado de Infancia y Discapacidades** (*Ayuntamiento de Bilbao, 2006. Área de Acción Social*)

[21/4] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Administrazioa | Izendapen ofizialak

eu **Umeen, Emakumeen eta Pertsona Ezinduen Zuzendaritza Nagusia** (*Bizkaia Foru Aldundia, 2006. Gizarte Ekintza Saila*)

es **Dirección General de Infancia, Mujer y Personas con Discapacidad** (*Diputación Foral de Bizkaia, 2006. Departamento de Acción Social*)

PSIKOLOGIA

[21/5] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza | Didaktika

eu **entzuteko urritasun**

es **discapacidad auditiva**

[21/6] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza | Didaktika

eu **mugitzeko urritasun**

es **discapacidad motora**

[21/7] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza | Didaktika

eu **adimen-urritasun**

es **discapacidad psíquica**

[21/8] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza | Didaktika

eu **ikusteko urritasun**

es **discapacidad visual**

[21/9] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza

eu **gorputz-urritu**

es **discapacitado físico**

[21/10] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza

eu **mugimen-urritu**

es **discapacitado motórico**

[21/11] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza

eu **adimen-urritu**

es **discapacitado psíquico**

[21/12] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza

eu **ikusmen-urritu**

es **discapacitado visual**

[21/13] Hiztegi Terminologikoa

Sailkapena: Psikologia. Hezkuntza | Hezkuntza | Lanbide Heziketa

eu **ezintasunak dituzten pertsonak**

es **personas con discapacidades**

<p>POLITIKA, GIZARTE-LANA</p> <p>[21/14] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>Sailkapena:</i> Politika, soziologia, antropologia Gizarte-lana eu ezgaitasun es discapacidad</p> <p>[21/15] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Politika, soziologia, antropologia Gizarte-lana eu ezgaitu sozial es discapacitado social</p> <p>[21/16] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza Lanbide Heziketa <i>Sailkapena:</i> Administrazioa Izendapen ofizialak eu Pertsona ezgaituentzako jarduera fisikoak (<i>Lanbide Heziketako modulua, 2002</i>) es Actividades físicas para personas con discapacidades (<i>Módulo de Formación profesional, 2002</i>)</p> <p>[21/17] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza Lanbide Heziketa <i>Sailkapena:</i> Administrazioa Izendapen ofizialak eu Pertsona ezgaituentzako jarduera fisikoak (<i>Lanbide Heziketako modulua, 2002</i>) es Actividades físicas para personas con discapacidades (<i>Módulo de Formación profesional, 2002</i>)</p> <p>[21/18] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa eu ezgaitu es discapacitado</p> <p>[21/19] Windows ingurunea <i>Sailkapena:</i> Informatika Windows ingurunea eu ezgaitasunak dituzten erabiltzaileak es usuarios con discapacidades fr utilisateurs ayant des handicaps en users with disabilities</p> <p>[21/20] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak eu pertsona ezgaitu es persona discapacitada</p> <p>[21/21] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Eraikuntza eta hirigintza Hirigintza, orokorra eu ezinduentsako igobide es rampa para discapacitados</p>		
<p>discapacidad, gaigabezia</p>	<p>IT</p>	<p>BFA</p>
<p>Confederación de Personas con Discapacidad Física de la Comunidad Autónoma del País Vasco, Euskadiko Gutxitu Fisikoen Konfederazio Ponencia para el estudio y el diagnóstico de la situación de las personas con discapacidad en la Comunidad Autónoma del País Vasco, Euskal Autonomia Erkidegoko ezinduen egoera aztertze eta diagnostikoa egiteko lantalde</p> <p>discapacidad, ezintasun / ahalmen-urritasun evaluación de la discapacidad, ezgaitasuna ebaluatze / ezgaitasunaren ebaluazio / ezgaitasun-ebaluazio grado de discapacidad, ezgaitasun-maila discapacidad para la movilidad, mugitzeko ezgaitasun Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud, Funtzionamenduaren, Ezgaitasunaren eta Osasunaren Nazioarteko Sailkapen discapacidad secundaria, bigarren mailako urritasun discapacidad intelectual, adimen-urritasun discapacidad auditiva, entzumen-urritasun</p>	<p>IT</p>	<p>Legb</p>

<p>discapacidad visual , ikusmen-urritasun discapacidad congénita , sortzetiko urritasun discapacidad adquirida, hartutako urritasun discapacidad sobrevenida , gertatutako urritasun Fundación para la Rehabilitación e Inserción Sociolaboral de Personas con Discapacidad Física o Sensorial de Bizkaia , Urritu Fisiko edo Sentsorialak Lan-munduan eta Gizartean Sartzeko Bizkaiko Elkarte Centro de Igualdad de Oportunidades para Personas con Discapacidad , Ahalmen Urrituentzako Aukera Berdintasunerako Zentro</p>		
--	--	--

INCAPACIDAD

<p>ADMINISTRAZIOA</p> <p>[49/7] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Administrazioa Funtzio publikoa Funtzionarioak <i>eu</i> gorputz edo adimeneko ezintasun ezintasun fisiko edo psikiko <i>Testuingurua:</i> "Behar bezala frogatutako kasuetan, funtzionarioarekin bizi den ezkontidearen, aitaren edo amaren ezintasun fisiko edo psikikoa dela eta, lanorduak gutxitzeko baimena eman ahal izango zaio funtzionarioari." <i>es</i> incapacidad física o psíquica</p> <p>[49/9] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Administrazioa Administrazioa, orokorra <i>eu</i> ezindu (iz.) <i>Testuingurua:</i> "Umezurtz-pentsioa jasotzeko eskubidea izango dute eskubide pasiboak sortu dituenaren seme-alabek, hogeita bat urtetik beherakoak baldin badira, edo, edozein lanetarako ezinduta egonik, doako justizia-onura jasotzeko eskubidea dutenek." <i>es</i> incapacitado</p> <p>[49/49] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Administrazioa Administrazioa, orokorra <i>eu</i> ezintasun iraunkorra duen langile <i>es</i> incapacitado permanente</p> <p>MEDIKUNTZA</p> <p>[49/24] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza <i>eu</i> funtzio-gutxiegitasun gutxiegitasun funtzional <i>es</i> incapacidad funcional insuficiencia funcional <i>fr</i> insuffisance fonctionnelle <i>en</i> functional insufficiency functional incapacity</p> <p>[49/26] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>Sailkapena:</i> Politika, soziologia, antropologia Gizarte-lana <i>Definizioa:</i> Hainbat arrazoi direla medio (adin txikitasuna, gaixotasuna, bai fisikoa eta baita psikikoa ere; ondasunak behar ez bezala erabiltzea, etab.) pertsona batek jarduteko gaitasunik ez edukitzea. <i>eu</i> ezintasun <i>es</i> incapacitación incapacidad</p> <p>[49/28] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>Sailkapena:</i> Politika, soziologia, antropologia Gizarte-lana <i>Definizioa:</i> Gaixotasun baten edota laneko istripu baten ondorioz bere ahalmenetan edota lanerako bere gaitasunean galera edo aldi baterako gutxitasuna jasaten duen langileari esaten zaio. <i>eu</i> ezindu <i>es</i> incapacitado</p>	<p>IT</p>	<p>Euskalterm</p>
--	------------------	-------------------

<p>[49/35] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>eu ezintasun arin</i> <i>es incapacitación ligera</i> incapacidad ligera</p> <p>[49/37] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>eu ezintasunak neurtu eta baloratzeko unitate</i> <i>es unidad de medida y valoración de incapacidades</i></p> <p>[49/41] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Medikuntza <i>eu erasan ez ezgaitzaile</i> <i>es afectación no incapacitante</i></p> <p>[49/42] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Medikuntza <i>eu ezgaitasun</i> incapacitación</p> <p>[49/43] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Medikuntza <i>eu ezgaitasun arin</i> incapacitación ligera</p> <p>[49/45] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Medikuntza <i>eu ezgaitasun total</i> erabateko ezgaitasun es incapacidad total</p> <p>MERKATARITZA, LAN-HARREMANAK</p> <p>[49/1] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Lan-harremanak Segurtasuna eta osasuna <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Aseguruak <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna <i>Definizioa:</i> Gaixotasun edo istripu baten ondorioz, aldi batez lanerako gaitasunik ez duen eta osasun-laguntza jasotzen duen langilearen egoera. Egoera horretan dagoen bitartean langileak sorospena kobratuko du, baina ezarritako gehieneko epe barnean beti ere. <i>eu aldi baterako ezintasun (forma osoa)</i> ABE (forma laburra) <i>es IT (forma laburra)</i> incapacidad temporal (forma osoa) <i>fr incapacité temporaire</i> en temporary disability</p> <p>[49/2] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Lan-harremanak Segurtasuna eta osasuna <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna <i>Definizioa:</i> Baliaezintasun iraunkorraren maila edo gradua, langileari edozein lanbidetan aritzea zeharo eragozten diona. <i>eu ezintasun iraunkor absolutu</i> erabateko ezintasun iraunkor es incapacidad permanente absoluta <i>fr incapacité permanente absolue</i> en permanent absolute disability</p> <p>[49/3] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Lan-harremanak Segurtasuna eta osasuna <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna <i>Definizioa:</i> Baliaezintasun iraunkorraren maila edo gradua, langileari bere laneko zeregin guztiak edo nagusiak betetzea eragozten dion arren, beste lanbide batean aritzea eragozten ez diona.</p>	
--	--

<p>eu ezintasun iraunkor oso es incapacidad permanente total fr incapacité permanente totale en permanent total disability</p> <p>[49/4] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Lan-harremanak Segurtasuna eta osasuna <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna <i>Definizioa:</i> Baliaezintasun iraunkorraren maila edo gradua, langileari lanerako gaitasuna gutxienez % 33an murrizten dion arren, bere laneko zeregin nagusiak betetzea eragozten ez diona.</p> <p>eu ezintasun iraunkor partzial es incapacidad permanente parcial fr incapacité permanente partielle en permanent partial disability</p> <p>[49/8] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Lan-harremanak Segurtasuna eta osasuna <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna <i>Definizioa:</i> Gaixotasunak, istripuak edo haurra izateak eraginda, langileak behin-behineko lan egiteko ezina izatea.</p> <p>eu EIg (forma laburra) LEIg (forma laburra) lanerako ezintasun iragankor (forma osoa) (termino nagusia) es ITr (forma laburra) ILT (forma laburra) incapacidad laboral transitoria (forma osoa) fr incapacité de travail en incapacity for work</p> <p>[49/10] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Aseguruak <i>Definizioa:</i> Ezintasun-arriskua estaltzen duen bizi-aseguruaren aseguru osagarria.</p> <p>eu ezintasun-aseguru es seguro de incapacidad en disability insurance</p> <p>[49/11] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Aseguruak <i>Definizioa:</i> Langile baten egoera, agindutako tratamendua egin ondoren murriztapen anatomiko edo funtzional larriak dituen, objektiboki zehazteko modukoak eta, aurreikusten denez, behin betiko izango direnak, laneko gaitasuna gutxitzen edo deuseztatzen diotenak.</p> <p>eu EI (forma laburra) ezintasun iraunkor (forma osoa) es IP (forma laburra) incapacidad permanente (forma osoa) invalidéz permanente en permanent disability</p> <p>[49/12] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Aseguruak <i>Definizioa:</i> Langile bati bere lana egiteko errendimendu normalaren % 33 baino txikiagoko murrizketa eragiten dion ezintasun iraunkorra, egiteko nagusiak gauzatzeko ahalmenik kendu gabe ordea.</p> <p>eu ohiko lanbiderako ezintasun iraunkor partzial es incapacidad permanente parcial para la profesión habitual</p> <p>[49/13] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Aseguruak <i>Definizioa:</i> Langile bati bere laneko eginkizun guztiak edo funtsezkoak gauzatzeko ahalmena galarazten dion ezintasun iraunkorra, beste lan desberdin bat egiteko gaitua gera daitekeen arren.</p> <p>eu ohiko lanbiderako ezintasun iraunkor oso es incapacidad permanente total para la profesión habitual</p> <p>[49/14] Hiztegi Terminologikoa</p>	
---	--

<p><i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Aseguruak <i>Definizioa:</i> Langile bat edozein lan egiteko ahalmenik gabe uzten duen ezintasun iraunkorra. eu edozein lanetarako ezintasun iraunkor absolutu es incapacidad permanente absoluta para todo trabajo</p> <p>[49/15] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Aseguruak <i>Definizioa:</i> Gaixo baten edo istripua izandako baten ezintasun-egoeraren neurketa, prestazio ekonomikoak emateko egiten dena. eu ezintasun-maila es grado de incapacidad en degree of disablement degree of incapacity</p> <p>[49/16] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Aseguruak <i>Definizioa:</i> Pertsona batek bere ohizko lana egiteko ahalmena osorik edo zatiz galduta izatea, gaixotasun baten edo istripu baten ondorioz. eu ezintasun es incapacidad en disability</p> <p>[49/29] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Lan-harremanak Segurtasuna eta osasuna eu ezintasunak baloratzeko talde es equipo de valoración de incapacidades</p> <p>[49/30] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Lan-harremanak Segurtasuna eta osasuna <i>Sailkapena:</i> Politika, soziologia, antropologia Gizarte-lana eu ezintasun-maila es grado de incapacidad fr degré d'incapacité en degree of disability</p> <p>[49/47] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak eu aldi baterako ezgaitasuneko egoera ABEko egoera es situación de incapacidad laboral situación de I.T.</p> <p>LAN-ZUZENBIDEA, PSIKOLOGIA</p> <p>[49/5] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza Pertsonala <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna eu lanerako ezintasun iraunkor (forma osoa) (termino nagusia) ezintasun iraunkor LEI (forma laburra) es incapacidad laboral permanente (forma osoa) ILP (forma laburra) incapacidad permanente</p> <p>[49/21] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna <i>Sailkapena:</i> Politika, soziologia, antropologia Gizarte-lana <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza <i>Definizioa:</i> Beste batentzat lan egiten duen langilearen egoera, Gizarte-Segurantzaren laguntza jasotzen duen eta lanerako gauza ez den bitartean. Horrela jarraitzen badu, ezintasun iragankorrera igarotzen da. eu lanerako ezintasun es incapacidad laboral fr incapacité pour travailler</p> <p>[49/31] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna eu ezintasunak balioeste</p>	
--	--

es **valoración de incapacidades**

[49/32] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Lan-zuzenbidea
 eu **enplegu-emailearen ezintasun**
 es **incapacidad del empresario**

[49/33] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Lan-zuzenbidea | Harreman indibiduala
 eu **kontratatzeko ezintasun**
 es **incapacidad para contratar**

[49/34] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Lan-zuzenbidea
 eu **ezintasun iraunkor oso eta berezi**
 es **incapacidad permanente total especial**

ZUZENBIDEA, ZUZENBIDE ZIBILA

[49/17] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Zuzenbide zibila | Zati orokorra
 eu **ezgaitasun-adierazpen**
ezgaitasun-deklarazio
 es **declaración de incapacidad**

[49/18] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Zuzenbide zibila | Zati orokorra
 eu **ezgaitu (iz.)**
 es **incapacitado**

[49/19] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Zuzenbide zibila | Zati orokorra
 eu **legezko ezgaitasun**
 es **incapacidad legal**
 fr **incapacité légale**

[49/20] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Zuzenbide zibila | Zati orokorra
 eu **jarduteko ezgaitasun**
 es **incapacidad de obrar**
 fr **incapacité d'exercice**

[49/22] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Zuzenbide zibila | Zati orokorra
 eu **ezgaiketa**
ezgaitze
 es **incapacitación**
 fr **déclaration d'incapacité**

[49/23] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Zuzenbide zibila | Zati orokorra
 eu **ezgai**
 es **incapaz**
 fr **incapable**

[49/25] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Zuzenbide zibila | Zati orokorra
 eu **ezgaitasun**
 es **incapacidad**

ZUZENBIDEA, PROZESAL ZIBILA

[49/39] Hiztegi Terminologikoa
Sailkapena: Zuzenbidea | Zuzenbide prozesala | Zuzenbide prozesal zibila
 eu **ezgaiketa-epai**
 es **sentencia de incapacitación**

ZUZENBIDEA, ZUZENBIDE PENALA

<p>[49/38] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> ezgaiak bertan behera uzte <i>es</i> abandono de incapaces</p> <p>ZUZENBIDEA, OROKORRA</p> <p>[49/40] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea <i>eu</i> Ezgaitasunen Ebaluazio-Batzorde <i>es</i> Comisión de Evaluación de Incapacidades</p> <p>[49/48] Kontsulta-fitxak <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea <i>eu</i> ezgaituak antzutze <i>es</i> esterilización de incapacitados</p>		
<p>ZUZENBIDE ZIBILA</p> <p>capacidad jurídica, gaitasun juridiko capacidad de obrar, jarduteko gaitasun</p> <p>incapacidad, ezgaitasun incapacidad civil, ezgaitasun zibil incapacidad de derecho, zuzenbidezko ezgaitasun incapacidad de hecho, egitatezko ezgaitasun incapacidad de obrar, jarduteko ezgaitasun incapacidad electoral, hauteskunde ezgaitasun incapacidad legal, legezko ezgaitasun incapacidad para suceder, ondoretzeko ezgaitasun incapacidad para suceder, oinorde izateko ezgaitasun (oin.-zuz.) incapacidad para testar, testamentua emateko ezgaitasun incapacidad para testificar, lekuko izateko ezgaitasun</p> <p>acción de declaración de incapacidad de heredero, jaraunslea ezgai dela adierazteko akzio</p> <p>incapacitación, ezgaiketa incapaz, ezgai</p> <p>LAN-ZUZENBIDEA</p> <p>incapacidad, ezintasun incapacidad absoluta, erabateko ezintasun incapacidad laboral, lanerako ezgaitasun incapacidad laboral transitoria, lanerako ezintasun iragankor incapacidad para trabajar, lanerako ezintasun incapacidad parcial, ezgaitasun partzial incapacidad parcial, ezintasun partzial incapacidad permanente, ezgaitasun iraunkor incapacidad permanente, ezintasun iraunkor incapacidad temporal, aldi baterako ezintasun</p>	IT	BFA
<p>incapacidad , ezintasun / ezgaitasun</p> <p>ZUZENBIDE ZIBILA</p> <p>declaración de incapacidad , ezgaitasun-adierazpen incapacidad para el nombramiento , kargurako ezgaitasun incapacidad para obtener cargo , kargua lortzeko ezgaitasun</p> <p>capacidad de obrar, jarduteko gaitasun</p> <p>LAN-ZUZENBIDEA</p> <p>ILT / Incapacidad Laboral Transitoria , Lanerako Ezintasun Iragankorra grado de incapacidad , ezintasun-maila inadaptación / incapacidad de adaptación , ezin egokitze / egokitu ezin / moldatu ezin / moldatzeko ezintasun incapacidad absoluta / incapacidad total , erabateko ezintasun</p>	IT	Legb

incapacidad funcional , ezintasun funtzional incapacidad grave , ezintasun larri / ezgaitasun larri incapacidad jurídica , ezintasun juridiko incapacidad laboral , lanerako ezintasun incapacidad parental , gurasoen ezintasuna incapacidad laboral permanente , lenerako ezintasun iraunkor incapacidad permanente parcial , ezintasun iraunkor partzial incapacidad permanente total , erabateko ezintasun iraunkor incapacidad permanente total para la profesión habitual , ohiko lanbiderako erabateko ezintasun iraunkor incapacidad sensorial , ezintasun sentsorial / ezgaitasun sentsorial incapacidad temporal , aldi baterako ezintasun incapacidad de adaptación , moldatzeko ezintasun		
--	--	--

INHABILITACIÓN

<p>ADMINISTRAZIOA</p> <p>19/10] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Administrazioa Funtzio publikoa Funtzionarioak <i>eu</i> desgaikuntza absolutu <i>es</i> inhabilitación absoluta</p> <p>MERKATARITZA</p> <p>[19/1] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Merkataritza. Lan-harremanak Lan-harremanak Enpresaren eta langileen arteko harremanak <i>Definizioa:</i> Kondenatuari eskubide batzuk kentzen dizkion zigorra. Zigorrean adierazten diren kargu edo funtzio publikoak betetzeko eskubidea galtzen du eta, ondorioz, kargu horietako bat lehendik izanez gero, kendu egiten zaio. <i>eu</i> desgaikuntza desgaitze <i>es</i> inhabilitación <i>fr</i> déchéance déclaration d'incapacité <i>en</i> disqualification incapacitation</p> <p>PSIKOLOGIA</p> <p>[19/2] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Hezkuntza <i>eu</i> desgaitu <i>es</i> inhabilitar</p> <p>ZIRKULAZIOA</p> <p>[19/3] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Garraioa, posta, telekomunikazioak Garraioak Zirkulazioa <i>eu</i> gaitasunik gabe utzi <i>es</i> inhabilitar</p> <p>ZUZENBIDEA</p> <p>[12/1] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> desgaikuntza desgaitze desgaikuntza-zigor <i>es</i> pena de inhabilitación inhabilitación</p> <p>[12/3] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Administrazioa Funtzio publikoa Funtzionarioak <i>eu</i> desgaikuntza absolutu <i>es</i> inhabilitación absoluta</p>	IT	Euskalterm
---	----	------------

<p>[12/4] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> enplegu edo kargu publikorako desgaikuntza berezi <i>es</i> inhabilitación especial para empleo o cargo público</p> <p>[12/5] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> erabateko desgaikuntza <i>es</i> inhabilitación absoluta</p> <p>[12/6] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> hautagai izateko eskubidea egikaritzeko desgaikuntza berezi <i>es</i> inhabilitación especial para el derecho de sufragio pasivo</p> <p>[12/7] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> industria edo merkataritzan aritzeko desgaikuntza berezi <i>es</i> inhabilitación especial para el ejercicio de industria o comercio</p> <p>[12/8] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> lanbide edo ogibidean aritzeko desgaikuntza berezi <i>es</i> inhabilitación especial para profesión u oficio</p> <p>[12/9] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> guraso-ahalaren eskubidea egikaritzeko desgaikuntza berezi guraso-ahala egikaritzeko desgaikuntza berezi <i>es</i> inhabilitación especial para el ejercicio de la patria potestad inhabilitación especial para el ejercicio del derecho de patria potestad</p> <p>[12/11] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> desgaikuntza berezi <i>es</i> inhabilitación especial</p> <p>[12/12] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Zuzenbide penala <i>eu</i> lanbiderako desgaikuntza <i>es</i> inhabilitación profesional</p>		
<p>inhabilitación ezdoikuntza inhabilitación para cargos públicos herri karguetarako ezdoikuntza</p> <p>inhabilidad para testificar lekuko izateko ezdoitasun</p>	IT	BFA
<p>inhabilitación, desgaitze / desgaikuntza inhabilitación absoluta, erabateko ezgaitze inhabilitación absoluta para cargo, kargurako erabateko ezgaitze inhabilitación especial para cargo, kargurako ezgaitze berezi inhabilitación especial para el empleo, enplegurako ezgaitze berezi inhabilitación especial para industria o comercio, industria edo merkataritzarako ezgaitze berezi inhabilitación para ejercer la curatela, kuradoretzan aritzeko ezgaitze inhabilitación para ejercicio de enseñanza, irakaskuntzan aritzeko ezgaitze</p>	IT	Legb

GAIGABEZIA

gaigabezia EZ dator	IT	Euskalterm, Legb
gaigabezia , discapacidad	IT	BFA

MINUSBALIOTASUN

<p>[3/1] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Medikuntza Administrazio sanitarioa <i>Sailkapena:</i> Zuzenbidea Lan-zuzenbidea Laneko segurtasuna eta osasuna <i>Definizioa:</i> Norbanakoak urritasun edo ezgaitasunen baten ondorioz duen egoera, kasuan kasuko gizarte-eginkizunak betetzeko mugak edo oztopoak (gizarte nahiz kulturaren, adinaren eta sexuaren arabera) jartzen dituen. <i>eu</i> elbarritasun minusbaliotasun <i>es</i> minusvalía</p> <p>[3/2] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Psikologia. Hezkuntza Psikologia, orokorra <i>eu</i> minusbaliotasun fisiko <i>es</i> minusvalía física <i>fr</i> handicap physique <i>en</i> physical handicap</p> <p>[3/3] Hiztegi Terminologikoa <i>Sailkapena:</i> Politika, soziologia, antropologia Gizarte-lana <i>eu</i> minusbalio-pentsio minusbaliotasun pensio <i>es</i> pensión de minusvalía</p>	IT	Euskalterm
minusbaliotasun EZ dator	IT	BFA
elbarritasun / ahalmen-urritasun / minusbaliotasun mir minusbaliotasun-kalifikazio , calificación de minusvalía elbarritasun-ziurtagiri / minusbaliotasun-ziurtagiri , certificado de minusvalía minusbaliotasun-maila / elbarritasun-maila , grado de minusvalía elbarritasun handiko / minusbaliotasun handiko minusbaliotasunagatiko prestazio / minusbaliotasun-prestazio , prestación por minusvalía minusbaliotasun elkartu , minusvalía asociada minusbaliotasunen ziurtagiri ofizial , certificado oficial de minusvalía minusbaliotasun fisiko , minusvalía física minusbaliotasun organiko , minusvalía orgánica minusbaliotasun-portzentaia , porcentaje de minusvalía minusbaliotasun psikiko , minusvalía psíquica minusbaliotasun sentsorial , minusvalía sensorial		Legb

Beste hizkuntzetako dokumentuetatik bilduak

<p>Anexo 1 Cuestiones taxonómicas y terminológicas</p> <p>La CIF se organiza en un esquema jerárquico teniendo en cuenta los siguientes principios taxonómicos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Los componentes de Funciones y Estructuras Corporales, Actividades y Participación y Factores Ambientales se clasifican de manera independiente. Por lo tanto, un término incluido en uno de estos componentes no se repite en otro. - Dentro de cada componente, las categorías se organizan siguiendo un esquema arboriforme de manera que una categoría de menor nivel comparte los atributos de las categorías de mayor nivel a las que pertenece. - Las categorías pretenden ser excluyentes entre sí, por ejemplo, no hay dos categorías situadas en el mismo nivel que compartan exactamente los mismos atributos. Sin embargo, esto no debe confundirse con el uso de más de una categoría para clasificar el funcionamiento de una persona. Esta práctica está permitida, de hecho aconsejada, cuando sea necesaria. <p>Términos para las categorías en la CIF</p> <p>Los términos son la representación de conceptos definidos en expresiones lingüísticas, como palabras o frases. Hay términos que se emplean en la clasificación cuyo uso puede inducir a error, y en la mayoría de los casos, esto es debido a que ese mismo término se utiliza habitualmente, tanto en el lenguaje hablado como escrito, con un significado diferente. Por ejemplo, los términos deficiencia, discapacidad y minusvalías se emplean frecuentemente, fuera del ámbito científico como sinónimos, a pesar de que en la versión de la CIDDM de 1980, a estos términos se les adjudicaron definiciones específicas, lo que les proporcionó un significado exacto. Durante el proceso de revisión el uso del término "minusvalía" se abandonó, y el término "discapacidad" se utiliza como un término general para las tres perspectivas: corporal, individual y social. Sin embargo, es necesario ser claros y precisos a la hora de definir los distintos conceptos, de forma que se puedan escoger los términos apropiados para expresar sin ambigüedades los conceptos subyacentes. Esto es particularmente importante porque la CIF, al ser una clasificación escrita, se traducirá a muchos idiomas. Además de llegar a un consenso sobre cuál es el significado de los términos empleados en la clasificación, es importante alcanzar un acuerdo, a la hora de realizar las traducciones a los diferentes idiomas, sobre cuál es el término local que más se aproxime al significado original. Habitualmente, al realizar esa elección existirán varias alternativas, y la decisión final se deberá tomar teniendo en cuenta la exactitud con la que el término escogido refleje el significado original, su aceptabilidad y su utilidad global. Es de esperar que la utilidad de la CIF esté directamente relacionada con su claridad.</p> <p>Teniendo presente este objetivo, a continuación se exponen las definiciones de algunos términos utilizados en la CIF:</p> <p>"Bienestar" es un término general que engloba todo el universo de dominios de la vida humana, incluyendo los aspectos físicos, mentales y sociales que componen lo que se considera como tener una "buena vida". Los dominios de salud son un subgrupo dentro de los dominios que componen todo el universo de la vida humana. Esta relación se presenta en el siguiente diagrama que representa el bienestar: Fig.I El universo del "bienestar"</p> <p>Otros dominios del bienestar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Educación - Trabajo - Ambiente - Etc. <p>Dominios de salud del bienestar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ver - Hablar - Recordar - Etc. <p>Estados de salud y dominios de salud: un "estado de salud" es el nivel de funcionamiento dentro de un determinado "dominio de salud" de la CIF. Los "dominios de salud" indican áreas de la vida que incluimos en el concepto de "salud", como aquellas que cuando se definen los objetivos de los sistemas de salud, se consideran como su responsabilidad prioritaria. La CIF no aboga por la existencia de una separación estricta entre la "salud" y los "dominios</p>	IT	CIF
---	----	-----

<p>relacionados con la salud". Más bien acepta que puede haber una "zona gris" entre ellos, en función de cómo conceptualicemos los "elementos de salud" y los "relacionados con la salud", que se pueden situar dentro de los dominios de la CIF.</p> <p>Estados "relacionados con la salud" y dominios "relacionados con la salud": un "estado relacionado con la salud" es el nivel de funcionamiento dentro de un determinado "dominio relacionado con la salud" de la CIF. Los "dominios relacionados con la salud" son aquellas áreas de funcionamiento que, aún teniendo una fuerte relación con una "condición de salud", no se incluyen dentro de las responsabilidades prioritarias de los sistemas de salud, sino más bien, dentro de las de otros sistemas que contribuyen al "bienestar" global. En la CIF solamente se consideran los dominios del "bienestar" global "relacionados con la salud".</p> <p>"Condición de salud" es un término genérico que incluye enfermedad (aguda o crónica), trastorno, traumatismo y lesión. Una "condición de salud" puede incluir también otras circunstancias como embarazo, envejecimiento, estrés, anomalías congénitas o predisposiciones genéticas. Las "condiciones de salud" se codifican utilizando la CIE-10.</p> <p>Funcionamiento es un término genérico que incluye funciones corporales, estructuras corporales, actividades y participación. Indica los aspectos positivos de la interacción entre un individuo (con una "condición de salud") y sus factores contextuales (factores ambientales y personales).</p> <p>Discapacidad es un término genérico que incluye déficits, limitaciones en la actividad y restricciones en la participación. Indica los aspectos negativos de la interacción entre un individuo (con una "condición de salud") y sus factores contextuales (factores ambientales y personales).</p> <p>Funciones corporales son las funciones fisiológicas de los sistemas corporales, incluyendo las funciones psicológicas. Con "cuerpo" nos referimos al organismo humano como un todo, y por tanto se incluye la mente en la definición. Por ello, las funciones mentales (o psicológicas) están incluidas dentro de las funciones corporales. El estándar empleado para valorar estas funciones es lo que consideramos la norma estadística para los seres humanos. Estructuras corporales son las partes anatómicas o estructurales del cuerpo como órganos o miembros, y sus componentes clasificados en relación con los sistemas corporales. El estándar empleado para valorar estas estructuras es lo que consideramos la norma estadística para los seres humanos.</p> <p>Deficiencia es la anormalidad o pérdida de una estructura corporal o de una función fisiológica. Las funciones fisiológicas incluyen las funciones mentales. Con "anormalidad" se hace referencia, estrictamente, a una desviación significativa respecto a la norma estadística establecida (ej. la desviación respecto a la media de la población obtenida a partir de normas de evaluación estandarizadas) y sólo debe usarse en este sentido.</p> <p>Actividad es la realización de una tarea o acción por una persona. Representa la perspectiva del individuo respecto al funcionamiento.</p> <p>Limitaciones en la actividad son las dificultades que un individuo puede tener para realizar actividades. Una "limitación en la actividad" abarca desde una desviación leve hasta una grave en términos de cantidad o calidad, en la realización de la actividad, comparándola con la manera, extensión o intensidad en que se espera que la realizaría una persona sin esa condición de salud.</p> <p>Participación es la implicación de la persona en una situación vital. Representa la perspectiva de la sociedad respecto al funcionamiento.</p> <p>Restricciones en la participación son los problemas que puede experimentar un individuo para implicarse en situaciones vitales. La presencia de una restricción en la participación viene determinada por la comparación de la participación de esa persona con la participación esperable de una persona sin discapacidad en esa cultura o sociedad.</p> <p>Factores Contextuales son los factores que constituyen, conjuntamente, el contexto completo de la vida de un individuo, y en concreto el trasfondo sobre el que se clasifican los estados de salud en la CIF. Los Factores Contextuales tienen dos componentes: Factores Ambientales y Factores Personales.</p> <p>Factores Ambientales constituyen un componente de la CIF y se refieren a todos los aspectos del mundo extrínseco o externo que forma el contexto de la</p>	
---	--

<p>vida de un individuo, y como tal afecta el funcionamiento de esa persona. Los Factores Ambientales incluyen al mundo físico natural con todas sus características, el mundo físico creado por el hombre, las demás personas con las que se establecen o asumen diferentes relaciones o papeles, las actitudes y valores, los servicios y sistemas sociales y políticos, y las reglas y leyes.</p> <p>Factores Personales son los factores contextuales que tienen que ver con el individuo como la edad, el sexo, el nivel social, experiencias vitales, etc., que no están actualmente clasificados en la CIF pero que los usuarios pueden incorporar al aplicar la clasificación.</p> <p>Facilitadores son todos aquellos factores en el entorno de una persona que, cuando están presentes o ausentes, mejoran el funcionamiento y reducen la discapacidad. Entre ellos se incluyen aspectos tales como que el ambiente físico sea accesible, la disponibilidad de tecnología asistencial adecuada, las actitudes positivas de la población respecto a la discapacidad, y también los servicios, sistemas y políticas que intenten aumentar la participación de las personas con una condición de salud en todas las áreas de la vida. También la ausencia de un factor puede ser un facilitador; por ejemplo la ausencia de estigma o actitudes negativas entre la población. Los facilitadores pueden prevenir que un déficit o limitación en la actividad se convierta en una restricción en la participación, puesto que contribuyen a mejorar el rendimiento real al llevar a cabo una acción, con independencia del problema que tenga la persona respecto a la capacidad para llevar a cabo dicha acción.</p> <p>Barreras son todos aquellos factores en el entorno de una persona que, cuando están presentes o ausentes, limitan el funcionamiento y generan discapacidad. Entre ellos se incluyen aspectos tales como que el ambiente físico sea inaccesible, falta de tecnología asistencial adecuada, actitudes negativas de la población respecto a la discapacidad, y también los servicios, sistemas y políticas que bien, no existen o dificultan la participación de las personas con una condición de salud en todas las áreas de la vida.</p> <p>Capacidad es un "constructo" que indica, como calificador, el máximo nivel posible de funcionamiento que puede alcanzar una persona en un momento dado, en alguno de los dominios incluidos en Actividad y Participación. La capacidad se mide en un contexto/entorno uniforme o normalizado, y por ello, refleja la habilidad del individuo ajustada en función del ambiente. Se puede utilizar el componente Factores Ambientales para describir las características de este contexto/entorno uniforme o normalizado.</p> <p>Desempeño/Realización es un "constructo" que describe, como calificador, lo que los individuos hacen en su ambiente/entorno real, y, de esta forma, conlleva el aspecto de la participación de la persona en situaciones vitales. El contexto/entorno actual también se describe utilizando el componente Factores Ambientales.</p>		
<p>ELEMENTS DE TAXONOMIE AND TERMINOLOGIE</p> <p>La CIH-2 est structurée selon un mode hiérarchique, selon les principes taxinomiquesstandards suivants:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les composantes Fonctions organiques et Structures anatomiques, Activités etParticipation, et Facteurs environnementaux, ont été classifiées de façonindépendante les unes des autres. En conséquence, les termes repris dans une deces composantes ne sont pas repris sous les autres. • Pour chaque composante, les catégories ont été articulées selon un schéma tronbranche-feuille, de telle sorte qu'une catégorie de niveau inférieur partage lesattributs des catégories de niveau supérieur dont elle fait partie. • Les catégories sont conçues de manière à s'exclure mutuellement, c'est-à-dire quedeux catégories de même niveau ne partagent pas exactement les mêmes attributs.Toutefois, cela ne veut pas dire qu'on ne puisse utiliser plus d'une catégorie pourclassifier le fonctionnement de tel ou tel individu. Une telle pratique est autorisée,voire recommandée, si besoin est. <p>1. Termes employés pour les catégories dans la CIH-2</p> <p>Les termes sont la désignation de concepts déterminés dans une formulationlinguistique, sous la forme de mots ou d'expressions. La plupart des termes quiprêtent à confusion sont employés dans un sens pragmatique dans la langue parlée ouécrite de tous les jours. Ainsi, au quotidien, les termes déficience, incapacité ethandicap sont-ils souvent employés les uns pour les autres, et cela bien que, dans laCIH de 1980, ces termes aient reçu des définitions qui leur conféraient un sens bienprécis. Au cours du processus de</p>	IT	CIH2

révision, on a utilisé le terme « déficience » comme terme générique pour les trois dimensions – organique, individuelle et sociétale. La clarté et la précision s'imposent cependant pour choisir les mots justes correspondant très exactement aux différents concepts qu'ils expriment. C'est d'autant plus important que la CIH-2 est une classification écrite qui sera traduite en de nombreuses langues. Au-delà d'une compréhension commune des concepts, il est également indispensable de s'entendre sur le terme qui, dans chaque langue, rend le mieux compte du contenu. Il se pourrait que plusieurs solutions soient possibles et des décisions devront être prises dans un souci d'exactitude, d'acceptabilité et d'utilité globale. On espère ainsi que la CIH-2 sera aussi utile que claire.

Ceci étant, voici quelques précisions sur les termes utilisés dans la CIH-2:

Bien-être est un terme général englobant la totalité des domaines de la vie humaine, y compris ses aspects physiques, psychiques et sociaux, qui concourent à ce que l'on peut appeler une « vie heureuse ». Les domaines sanitaires du bien-être sont un sous-ensemble de domaines qui constituent l'univers total de la vie humaine. Cette relation entre les éléments du bien-être est ainsi schématisée:

Figure 1 : L'univers du bien-être

Autres domaines du bien-être • Education • Emploi • Environnement • Etc. *Domaines de la santé concourant au bien-être* • Vue • Parole • Mémoire • Etc.

États de santé et domaines de la santé : un état de santé est le niveau de fonctionnement au sein d'un domaine de la santé donné de la CIH-2. Les domaines de la santé désignent des secteurs de vie qui sont interprétés comme relevant de la notion de « santé », tels ceux qui, en matière de systèmes de santé, peuvent se définir comme constituant la responsabilité première du système de santé. La CIH-2 n'impose pas de limite fixe entre les domaines de la santé et ceux liés à la santé. Il peut y avoir une zone intermédiaire qui dépende de conceptualisations différentes de la santé et des éléments liés à la santé dont on pourra alors calquer les contours sur les domaines de la CIH-2.

États liés à la santé et domaines liés à la santé : un état lié à la santé est le niveau de fonctionnement au sein d'un domaine de la santé donné de la CIH-2. Les domaines liés à la santé sont des domaines de fonctionnement qui, s'ils sont fortement corrélés à un problème de santé, ne risquent guère de relever de la responsabilité première du système de santé, mais plutôt d'autres systèmes contribuant au bien-être général. Dans la CIH-2, seuls sont traités les domaines du bien-être liés à la santé.

Problème de santé est une expression générique couvrant la maladie (aiguë ou chronique), les troubles, la lésion ou le traumatisme. Il peut également s'agir d'autres situations telles que la grossesse, le vieillissement, le stress, une anomalie congénitale ou une prédisposition génétique. Les problèmes de santé sont codés à l'aide de la CIM-10.

Fonctionnement est un terme générique couvrant les fonctions de l'organisme, les structures anatomiques, les activités et la participation. Il désigne les aspects positifs de l'interaction entre un individu (ayant un problème de santé) et les facteurs contextuels de cet individu (facteurs personnels et environnementaux).

Handicap est un terme générique désignant les déficiences, les limitations d'activité et les restrictions de la participation. Il désigne les aspects négatifs de l'interaction entre un individu (ayant un problème de santé) et les facteurs contextuels dans lesquels il évolue (facteurs personnels et environnementaux).

Les **fonctions organiques** sont les fonctions physiologiques des systèmes organiques, fonctions psychologiques comprises. L'adjectif « organique » s'applique à l'organisme humain tout entier et, à ce titre, aussi au cerveau. En conséquence, les fonctions mentales (ou psychologiques) sont subsumées sous les fonctions organiques. Pour ces fonctions, on estime que la norme est la norme statistique valable pour les êtres humains.

Les **structures anatomiques** sont les parties structurelles du corps comme les organes, les membres et leurs composants, classifiés selon les systèmes organiques. Pour ces structures, on estime que la norme est la norme statistique valable pour les êtres humains.

La **déficience** est une perte ou une anomalie d'une partie du corps (c.-à-d. d'une structure) ou d'une fonction de l'organisme (c'est-à-dire d'une fonction physiologique). Les fonctions physiologiques incluent les fonctions

mentales. Dans ce contexte, le terme d'anomalie est strictement utilisé pour désigner un écart important par rapport à des normes statistiques établies (c.-à-d. un écart par rapport à la moyenne de la population dans le cadre de normes mesurées) et il ne doit être utilisé que dans ce sens.

L'**activité** est l'exécution d'une tâche ou d'une action par un individu. Elle constitue la dimension individuelle du fonctionnement.

Les **limitations d'activité** sont des difficultés qu'un individu peut éprouver dans l'accomplissement de ses activités. L'écart dans la capacité d'exercer l'activité de la manière et dans la mesure escomptées de la part de gens n'ayant pas ce problème de santé peut être plus ou moins grand, tant en qualité qu'en quantité.

La **participation** est l'implication de l'individu dans une situation vécue. Elle constitue la perspective sociétale du fonctionnement.

Les **restrictions de la participation** sont des problèmes qui peuvent se poser à un individu lorsqu'il s'implique dans des situations vécues. La présence d'une restriction de la participation se détermine en comparant la participation d'un individu à celle qu'on attend, dans telle culture ou telle société, d'un individu sans limitation d'activité.

Les **facteurs contextuels** sont les facteurs qui constituent le contexte global de la vie d'un individu et, en particulier, du cadre dans lequel les états de santé sont classifiés dans la CIH-2. Il existe deux catégories de facteurs contextuels : les facteurs environnementaux et les facteurs personnels.

Les **facteurs environnementaux** constituent une composante de la CIH-2 et renvoient à tous les aspects du monde extérieur ou extrinsèque qui forment le contexte de la vie d'un individu et, à ce titre, ont une incidence sur le fonctionnement de celui-ci. Les facteurs environnementaux incluent le monde physique et ses caractéristiques, le monde physique bâti par l'homme, les autres individus dans des relations différentes, les rôles, les attitudes et les valeurs, les systèmes et les services sociaux, ainsi que les politiques, les règles et les lois.

Les **facteurs personnels** sont des facteurs contextuels qui ont trait à l'individu tels que l'âge, le sexe, la condition sociale, les expériences de la vie, etc., qui ne sont pas classifiés dans la CIH-2 mais que les utilisateurs peuvent intégrer à leurs applications de la CIH-2.

Les **facilitateurs** désignent tous les facteurs environnementaux présents dans l'environnement de l'individu qui, par leur présence ou leur absence, améliorent le fonctionnement ou réduisent le handicap. Il pourra notamment s'agir d'un environnement physique qui soit accessible, de l'existence de moyens techniques d'assistance, d'attitudes positives des gens vis-à-vis du de l'incapacité, ainsi que de services, de structures et de politiques visant à accroître l'implication, dans tous les secteurs de la vie, de tous ceux qui ont un problème de santé entraînant une incapacité. L'absence d'un facteur peut également faciliter les choses, comme l'absence de stigmatisation ou d'attitudes négatives. Les facilitateurs empêcheront une déficience ou une limitation d'activité de devenir une restriction de la participation, puisque la performance réelle d'une action s'en trouvera améliorée, en dépit du problème de capacité que connaît la personne.

Les **obstacles** désignent tout facteur environnemental situé à proximité d'un individu qui, par sa présence ou son absence, limite le fonctionnement et provoque l'incapacité. Il pourra notamment s'agir d'un environnement physique inaccessible, de l'absence d'aides techniques, d'attitudes négatives des gens vis-à-vis de l'incapacité, ainsi que de services, de structures et de politiques inexistantes ou qui entravent spécifiquement la participation, dans tous les secteurs de la vie, de tous ceux qui ont un problème de santé.

La **capacité** est un schéma qui, en tant que code qualificatif, indique le plus haut niveau possible de fonctionnement qu'un individu puisse atteindre dans un domaine de la liste Activité et Participation, à un moment donné. La capacité se mesure dans un environnement uniforme ou normal, reflétant ainsi l'aptitude de l'individu ajustée de son environnement. Les facteurs environnementaux peuvent servir à décrire les caractéristiques de cet environnement uniforme ou normal.

La **performance** est un schéma qui, en tant que code qualificatif, décrit ce que les individus font dans leur environnement habituel. Il introduit ainsi l'idée de l'implication d'un individu dans des situations vécues. L'environnement

<p>habituel est également décrit à l'aide de Facteurs environnementaux</p> <p>1 "Limitation d'activité" remplace le terme "incapacité" utilisé dans la CIH de 1980.</p> <p>2 "Restriction de la participation" remplace le terme "handicap" utilisé dans la CIH de 1980</p>		
<p>Annex 1 Taxonomic and terminological issues</p> <p>The ICF classification is organized in a hierarchical scheme keeping in mind the following standard taxonomic principles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The components of Body Functions and Structures, Activities and Participation, and Environmental Factors are classified independently. Hence, a term included under one component is not repeated under another. • Within each component, the categories are arranged in a stem-branch-leaf scheme, so that a lower-level category shares the attributes of the higher-level categories of which it is a member. • Categories are mutually exclusive, i.e. no two categories at the same level share exactly the same attributes. However, this should not be confused with the use of more than one category to classify a particular individual's functioning. Such a practice is allowed, indeed encouraged, where necessary. <p>1. Terms for categories in ICF</p> <p>Terms are the designation of defined concepts in linguistic expressions, such as words or phrases. Most of the terms over which confusion arises are used with common-sense meanings in everyday speech and writing. For example, impairment, disability and handicap are often used interchangeably in everyday contexts, although in the 1980 version of ICIDH these terms had stipulated definitions, which gave them a precisely defined meaning. During the revision process, the term "handicap" was abandoned and "disability" was used as an umbrella term for all three perspectives - body, individual and societal. Clarity and precision, however, are needed to define the various concepts, so that appropriate terms may be chosen to express each of the underlying concepts unambiguously. This is particularly important because ICF, as a written classification, will be translated into many languages. Beyond a common understanding of the concepts, it is also essential that an agreement be reached on the term that best reflects the content in each language. There may be many alternatives, and decisions should be made based on accuracy, acceptability, and overall usefulness. It is hoped that the usefulness of ICF will go in parallel with its clarity.</p> <p>With this aim in mind, notes on some of the terms used in ICF follow:</p> <p>Well-being is a general term encompassing the total universe of human life domains, including physical, mental and social aspects, that make up what can be called a "good life". Health domains are a subset of domains that make up the total universe of human life. This relationship is presented in the following diagram representing well-being:</p> <p>Fig. 1 The universe of well-being</p> <p>Health states and health domains: A health state is the level of functioning within a given health domain of ICF. Health domains denote areas of life that are interpreted to be within the "health" notion, such as those which, for health systems purposes, can be defined as the primary responsibility of the health system. ICF does not dictate a fixed boundary between health and health-related domains. There may be a grey zone depending on differing conceptualizations of health and health-related elements which can then be mapped onto the ICF domains.</p> <p>Health-related states and health-related domains: A health-related state is the level of functioning within a given health-related domain of ICF. Health-related domains are those areas of functioning that, while they have a strong relationship to a health condition, are not likely to be the primary responsibility of the health system, but rather of other systems contributing to overall well-being. In ICF, only those domains of well-being related to health are covered.</p> <p>Health condition is an umbrella term for disease (acute or chronic), disorder, injury or trauma. A health condition may also include other circumstances such as pregnancy, ageing, stress, congenital anomaly, or genetic</p>	IT	ICF

predisposition. Health conditions are coded using ICD-10.

Functioning is an umbrella term for body functions, body structures, activities and participation. It denotes the positive aspects of the interaction between an individual (with a health condition) and that individual's contextual factors (environmental and personal factors).

Disability is an umbrella term for impairments, activity limitations and participation restrictions. It denotes the negative aspects of the interaction between an individual (with a health condition) and that individual's contextual factors (environmental and personal factors).

Body functions are the physiological functions of body systems, including psychological functions. "Body" refers to the human organism as a whole, and thus includes the brain. Hence, mental (or psychological) functions are subsumed under body functions. The standard for these functions is considered to be the statistical norm for humans.

Body structures are the structural or anatomical parts of the body such as organs, limbs and their components classified according to body systems. The standard for these structures is considered to be the statistical norm for humans.

Impairment is a loss or abnormality in body structure or physiological function (including mental functions). Abnormality here is used strictly to refer to a significant variation from established statistical norms (i.e. as a deviation from a population mean within measured standard norms) and should be used only in this sense.

Activity is the execution of a task or action by an individual. It represents the individual perspective of functioning.

Activity limitations¹⁸ are difficulties an individual may have in executing activities. An activity limitation may range from a slight to a severe deviation in terms of quality or quantity in executing the activity in a manner or to the extent that is expected of people without the health condition.

Participation is a person's involvement in a life situation. It represents the societal perspective of functioning.

Participation restrictions¹⁹ are problems an individual may experience in involvement in life situations. The presence of a participation restriction is determined by comparing an individual's participation to that which is expected of an individual without disability in that culture or society.

Contextual factors are the factors that together constitute the complete context of an individual's life, and in particular the background against which health states are classified in ICF. There are two components of contextual factors: Environmental Factors and Personal Factors.

Environmental factors constitute a component of ICF, and refer to all aspects of the external or extrinsic world that form the context of an individual's life and, as such, have an impact on that person's functioning. Environmental factors include

the physical world and its features, the human-made physical world, other people in different relationships and roles, attitudes and values, social systems and services, and policies, rules and laws.

Personal factors are contextual factors that relate to the individual such as age, gender, social status, life experiences and so on, which are not currently classified in ICF but which users may incorporate in their applications of the classification.

Facilitators are factors in a person's environment that, through their absence or presence, improve functioning and reduce disability. These include aspects such as a physical environment that is accessible, the availability of relevant assistive technology, and positive attitudes of people towards disability, as well as services, systems and policies that aim to increase the involvement of all people with a health condition in all areas of life. Absence of a factor can also be facilitating, for example the absence of stigma or negative attitudes. Facilitators can prevent an impairment or activity limitation from becoming a participation restriction, since the actual performance of an action is enhanced, despite the person's problem with capacity.

<p>Barriers are factors in a person's environment that, through their absence or presence, limit functioning and create disability. These include aspects such as a physical environment that is inaccessible, lack of relevant assistive technology, and negative attitudes of people towards disability, as well as services, systems and policies that are either nonexistent or that hinder the involvement of all people with a health condition in all areas of life.</p> <p>Capacity is a construct that indicates, as a qualifier, the highest probable level of functioning that a person may reach in a domain in the Activities and Participation list at a given moment. Capacity is measured in a uniform or standard environment, and thus reflects the environmentally adjusted ability of the individual. The Environmental Factors component can be used to describe the features of this uniform or standard environment.</p> <p>Performance is a construct that describes, as a qualifier, what individuals do in their current environment, and so brings in the aspect of a person's involvement in life situations. The current environment is also described using the Environmental Factors component.</p> <p>18 "Activity limitation" replaces the term "disability" used in the 1980 version of ICIDH.</p> <p>19 "Participation restriction" replaces the term "handicap" used in the 1980 version of ICIDH.</p>		
---	--	--

Beste hizkuntzetako obra lexikografiko edo terminologikoetatik bilduak

IATE

<http://iate.europa.eu/iatediff/SearchByQuery.do;jsessionid=9ea7991930d81751c6b876a94ef683918211bc402fe2.e38KbN4MchyMb40SbxyRaN0Ka3n0>

Sanidad, Vida social [Council]		Ficha completa
	CIDDM-2	★★★★
ES	CIF	★★★★
	Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud	★★★★
	International Klassifikation af Funktionsevne og Funktionsnedsættelse	★★★★
DA	IFC	★★★★
	ICIDH-2	★★★★
	ICIDH-2	★★★★
DE	Internationale Klassifikation der Funktionsfähigkeit, Behinderung und Gesundheit	★★★★
	ICF	★★★★
	International Classification of Functioning, Disability and Health	★★★★
EN	ICIDH-2	★★★★
	ICF (Preferred)	★★★★
FI	ICF	★★★★
	toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälinen luokitus	★★★★
	Classification internationale du fonctionnement, du handicap et de la santé	★★★★
FR	CIF (Preferred)	★★★★
	ICIDH-2	★★★★
IT	Classificazione internazionale del funzionamento, della disabilità e della salute	★★★★
	ICF	★★★★

NL	Internationale Classificatie van het menselijk functioneren	★★★★★	
	ICF	★★★★★	
SV	ICF	★★★★★	

4. PROPOSAMENA

TR	desgaitasun	KG	iz.	IT	KZ, LELZL, LZI, EPOE, ADMSAN
-----------	--------------------	-----------	-----	-----------	------------------------------------

ARRAZOIBIDEA

ARAZOA

Osasunaren Mundu Erakundeak landutako *The International Classification of Functioning, Disability and Health* sailkapenaren euskarazko itzulpenean, **ezgaitasun** terminoa erabili da, ingelesezko **disability**, frantsesezko **handicap** eta gaztelaniazko **discapacidad** terminoen ordain.

Funtzionamenduaren Nazioarteko Sailkapen honetan definitu den **ezgaitasun-disability-handicap-discapacidad** terminoa hainbat arlotan aplikatzen da, besteak beste, arau eta legeetan. Euskarazko lege-testuetan, ordea, **ezgaitasun** terminoa gaztelaniazko **incapacidad** terminoaren ordain erabilia dago, eta bi adiera hauek ditu:

1-Zuzenbide zibilaren eremuan: legez ezarritako arrazoia tarteko, epaileak pertsona bati jarduteko gaitasuna mugatu edo kendu diola adierazten du.

2-Lan-zuzenbidearen eta Gizarte Segurantzaren eremuan: gaixotasun edo istripu baten ondorioz, lanerako gaitasunik ez duen eta osasun-laguntza jasotzen duen langilearen egoera adierazten du.

Nahasgarria gertatzen da hiru kontzeptu adierazteko, osasunaren eta gizarteraren arlokoa lehenengoa, zuzenbide zibilaren eremukoa bigarrena eta lan-zuzenbidearen eremukoa hirugarrena, euskaraz termino bakarra erabiltzea, kontuan izanik eremuotako kontzeptuek badutela harremana elkarren artean eta sarritan ageri direla lege-testu berean.

Horren erakusgarri dira, besteak beste, lege-testu hauek: Kode Zibila, Langileen Estatutua, Enplegatu Publikoaren Estatutua, Gizarte Zerbitzuen Legearen Proiektua, Europako Funtzionamenduaren Trataturua...

AZTERKETA

Irizpide terminologikoak

Funtzionamenduaren, Ezgaitasunaren eta Osasunaren Nazioarteko Sailkapenean esaten denez, **disability-handicap-discapacidad** delakoaren eredu sozialak jatorri sozialeko arazotzat hartzen du egoera hori eta pertsonak gizartean erabateko integrazioa lortzea du helburu; giza eskubideen babesaren eremuan kokatzen du, hortaz, gaia. Aldaketa soziala ekarriko duten politika publikoak aurrera eramateak, ordea, herrialde bateko ordenamendu juridikoa aldatzea eta egokitzea eskatzen du ezinbestean.

Discapacidad terminoa Espainiako ordenamendu juridikoan sartu dela kontuan izanik, nahitaezkoa da euskarazko baliokidea erabakitzerakoan ordenamendu horretako eremu batean eta bestean dauden *gaitasun* eta *gaitasun-gabeziei* begiratzea, horiekiko nahasbiderik sor ez dadin. Zehazkiago:

1-Zuzenbide Zibilaren eremuan: legez ezarritako arrazoia tarteko, epaileak pertsona bati **jarduteko gaitasuna** mugatu edo kendu diezaioke; alegia, **ezgaitu** egin dezake, eta **ezgaitze** horren ondorioz **ezgai** deklaratu du pertsona hori.

2-Lan-zuzenbidearen eta Gizarte Segurantzaren eremuan: gaixotasun edo istripu baten ondorioz, **lanerako gaitasunik** ez duen eta osasun-laguntza jasotzen duen langilea **lanerako ezintasun** egoera hauetakoren batean egon daiteke: *aldi baterako ezintasunean*, *ezintasun iraunkorrean*, *erabateko ezintasun iraunkor partzialean*, *ezintasun iraunkor osoan* eta *baliaezintasun handian*.

3-Zigor Zuzenbidearen eremuan: pertsona bati eskubide zibil edo politiko batzuek mugatu edo kentzeko zigorra ezartzen zaionean, **desgaikuntza** gertatzen da, eta eskubide horietarako, **gaikuntza**-rik gabe, gelditzen da, **desgaitu**-ta.

Eremu bateko eta besteko gaitasunak eta gaitasun-gabeziak lege-testu berean izaten dira

Forma baztertuak

TR	ezgaitasun	KG	iz.	IT	FNS, ERHIZ ADSAOI GLH, ADMHIZ, ADMHFP, Euskalterm, Legb, EBFT
Arrazoibidea	<i>ezgaitasun</i> terminoa osasunaren, gizarte-lanaren eta administrazioaren eremuko hiztegietan eta erabileran finkatze-bidean egonagatik, lehentasuna zuzenbideko hiztegietan eta erabileran egindako bideari emango litzaioke: 1983tik hasitako erabileran finkatuta gelditu da.				

TR	ezintasun	KG	iz.	IT	LEIZO, GZLP, ADMHIZ, GLH Euskalterm
Arrazoibidea	Lan-zuzenbidearen eremuan <i>incapacidad</i> terminoaren baliokide finkatua da. Horretaz gain, lege-testuetan <i>imposibilidad</i> hitzaren ordain erabilita dago.				

TR	gaigabezia	KG	iz.	IT	H3000, BFA
Arrazoibidea	Erabilera bakanekoa da, hiztegi eta datu-base bakar batean baino ez dator.				

TR	minusbaliotasun	KG	iz.	IT	Elh-eu-es
Arrazoibidea	Erabilera bakanekoa da <i>discapacidad</i> terminoaren ordain; <i>minusvalía-minusvalidez</i> esateko dago finkatuta. Funtzionamenduaren, Ezgaitasunaren eta Osasunaren Sailkapenean bertan horrela erabili da.				

TR	urritasun	KG	iz.	IT	Euskalterm
Arrazoibidea	Funtzionamenduaren, Ezgaitasunaren eta Osasunaren Sailkapenean bertan <i>deficiencia-déficience-impairment</i> terminoaren ordain dago erabilita, osasunaren eta gizarte-lanaren eremuan finkatuta dagoenari jarraituz.				

OHARRAK

--

5. ITURRIAK

1000H	Administrazioko mila hitz -- Oñati : IVAP, Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundea, 1995? [34] p. ; 21 cm. -- (Administrazioa Euskaraz) Ed. falta de port., datos tomados de la cub.
ADMESK	Administrazioako euskal eskuliburua. I. -- Gasteiz : Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundea = Instituto Vasco de Administración Pública, 1986 ISBN 84-7542-361-2

ADMHFP	IVAP. Funtzio Publikoa, Administraziozko hiztegia, 1999
ADMHIZ	ETXEBERRIA, A. Administraziozko hiztegia : gaztelania - euskara.-- Vitoria-Gasteiz : Diputación Foral de Alava, 2001
ADMSAN	HIZTEGIA (Administrazio Sanitarioko Hiztegia) http://www.ehu.es/euskalosasuna/Medihiz/nagusia.htm
ADMZIR	Administrazioa eta zirkulazioa : hiztegiak / U.Z.E.I.. -- Donostia : Elkar, 1983 ISBN 84-7529-048-5
ADSAOI	Administrazio sanitarioko oinarritzko hiztegia [euskara-español, español-euskara] / [egilea Eusko Jaurlaritz, Osasun Saila, Osakidetza-Servicio Vasco de Salud, UZEI]. -- Donostia : UZEI, 1999 ISBN 84-89135-06-1
AM21	EUSKALTZAINDIA. <i>Hiztegi Batua.</i>
BA35	EUSKALTZAINDIA. <i>Orotariko Euskal Hiztegia.</i> Bilbo: Mensajero; Desclee; Euskaltzaindia, 1995.
BFA	Bizkaiko Foru Aldundiko datu-basea http://apli.bizkaia.net/apps/danok/imiw/euskara/euHiztegiSarrera.asp
CIF	Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud. -- [Madrid} : Organización Mundial de la Salud : Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Secretaría General de Asuntos Sociales. Instituto de Migraciones y Servicios Sociales, 2001 ISBN 92-4-354542-6 (OMS) ISBN 84-8446-034-7
CIH2	Classification internationale du fonctionnement, du handicap et de la santé http://www.lyon.iufm.fr/ash/telecha/biblios/cih2_version_complete.pdf
DCPEN	Diccionario de ciencias penales : (criminología, derecho penal, derecho penitenciario y derecho procesal penal) / Carlos García Valdés (director) ... [et al.]. -- Madrid : Edisofer, 2000 ISBN 84-89493-30-8
DDD	Ribó Durán, Luis Diccionario de derecho / Luis Ribó Durán. -- 3ª ed.. -- Barcelona : Bosch, 2005 ISBN 84-9790-154-1
DICJUR	Diccionario jurídico / edición preparada por Juan Manuel Fernández Martínez (coord.). -- 4ª ed.. -- Cizur Menor (Navarra) : Thomson-Aranzadi, 2006 ISBN 84-9767-760-9
DTJ	Diccionario de términos jurídicos / J. Martínez Marín, J. Martín Martín, C. Avila Martín ; colaborador, J. M. Becerra. -- Peligros (Granada) : Comares, 1994 ISBN 84-8151-087-4
EBFT	Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatu, 2007. IZOk euskaratua
EHE	Euskal hiztegi entziklopedikoa / [zuzendaria, Andoni Sagarna]. -- Donostia : Klaudio Harluxet Fundazioa, 1995- ISBN 84-921094-0-8
EJB	Enciclopedia jurídica básica / [director, Alfredo Montoya Melgar]. -- 1ª ed.. -- Madrid : Civitas, 1995 4 v. (7107 p.) ; 25 cm ISBN 84-470-0471-6
Elh-eu-en	Elhuyar : dictionary, english-basque = hiztegia, euskara-ingelesa / [zuzendaria, Elixabete Etxeberria ; erredakzioa, Irati Bereau, Aiora Jaka, Sahats Ugartetxea]. -- Donostia : Elkarlanean, [2007] ISBN 978-84-9783-497-1
Elh-eu-es	Elhuyar hiztegia, euskara-gaztelania, castellano-vasco http://www1.euskadi.net/hizt_el/indice_e.htm
Elh-eu-fr	Dictionnaire Elhuyar hiztegia : euskara-frantsesa , français-basque / zuzendaritza eta koordinazioa, Elixabete Etxeberria ; erredakzioa, Iñaki Pikabea. -- Donostia : Elhuyar, [2004]
ENLAB	Entziklopedia Laburra http://www.donostia.org/euskara/entziklopedia.nsf

EPLEX	Epaitegietako lexikoa http://www.justizia.net/uzei/default.asp?idioma=sp
EPOE	7/2007 Legea, apirilaren 12koa, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuarena. IZOk euskaratua.
ERHIZ	Erizaintzako hiztegia / EHUko Euskara Zerbitzua, Donostiako Erizaintza Eskola ; [hiztegiaren gainbegiralea, Ibon Sarasola]. -- [Bilbo] : Universidad del País Vasco = Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua, L.G. 2005 ISBN 84-8373-814-7
Euskalterm	<i>Euskalterm</i> datu-bankua: http://www1.euskadi.net/euskalterm/indice_e.htm
FN35	Zabaleta, J. [zuz.]. <i>Lur Hiztegi Entziklopedikoa</i> . Donostia: Lur, 1991.
FNS	Funtzionamenduaren, Ezgaitasunaren eta Osasunaren Nazioarteko Sailkapena, UZEI. 2004
GLH	Gizarte-laneko hiztegia : euskara-gaztelania, gaztelania-euskara / Elhuyar Kultur Elkarte. -- Usurbil : Elhuyar, D.L. 1998 IX, 70, 58 p. ; 21 cm ISBN 84-87114-44-X
GZ49	AKORDAGOIKOETXEA, J. [zuz.]; SARASOLA, I. [c-e koord.]; ARRIGAIN, I. [e-g koord.]. Hiztegi handia. Castellano-Euskara. Euskara-Gaztelania. Bartzelona: Spes editorial, 2002.
GZLP	Gizarte Zerbitzuei buruzko Legearen Proiektua, IZO 2008
Harluxet	<i>Harluxet</i> hiztegi entziklopedikoa: http://www1.euskadi.net/harluxet/indice_e.htm
HEL	MUJICA, M, EUSKAL KONFEDERAZIOKO HERRIKO ETXEEN BATZORDEA, EUSKAL KULTUR ERAKUNDEA. Herriko etxeendako Lexikoa. Euskara-Frantsesa, Frantsesa-Euskara. = Lexique à l'usage des mairies. Français-Basque. Basque-Français. – Maule: 2005
HEZADM	Olaziregi, Ibon Hezkuntza administrazioko hiztegia / [egileak, Ibon Olaziregi, Joxe Mari Berasategi eta Mikel Zalbide]. -- 2. argit.. -- Vitoria-Gasteiz : Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia = Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco, 1993 ISBN 84-457-0330-7
ICF	International Classification of Functioning, Disability and Health http://www.handicapincifre.it/documenti/ICF_18.pdf
IHMED	Ihardunaldi medikoetako hiztegia / [antolatzailea] Osasungoa Euskalduntzeko Erakundea. -- Zarautz : Itxaropena, 1994 ISBN 84-7086-305-3
KZ	Kode zibila / argitalpen honen arduradunak, Andres Urrutia Badiola, Esther Urrutia Idoiaga = Código civil / directores de esta edición, Andres Urrutia Badiola, Esther Urrutia Idoiaga. -- 1ª ed. = 1. argit.. -- Bilbao : Universidad de Deusto = Deustuko Unibertsitatea ; [Oñati] : Instituto Vasco de Administración Pública = Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea, 2004 ISBN 84-7485-934-4
Legb	Eusko Legebiltzarreko datu-basea http://www.parlamento.euskadi.net/pfrm_cm_hiztegi.html
LEIZO	1995eko martxoaren 24ko 1/1995 Legegintzako Errege Dekretua. Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina. Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak itzulia
LELZL	Martxoaren 24ko 1/1995 Legegintzako Errege-dekretua, Langileen Estatutuari buruzko Legearen testu bategina onetsi duena. Lan zuzenbideko legeria = Legislación de derecho laboral. -- 1ª ed. cerrada al 31 de diciembre de 2006 = 1. argit. 2006ko abenduaren 31n itxia. -- Bilbao : Universidad de Deusto = Deustuko Unibertsitatea : Instituto Vasco de Administración Pública = Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea , 2006 ISBN 84-9830-062-2
LET	Real Decreto Legislativo 1/1995, de 24 marzo 1995. Aprueba el Texto Refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores.
LHH	Lan harremanen hiztegia = Diccionario de relaciones laborales / [UZEI]. -- Iruña : Gobierno de Navarra, Dirección General de Política Lingüística = Nafarroako Gobernua, Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusia ; Bilbao : Euskadiko Lan Harremanen Kontseilua = Consejo de Relaciones Laborales de Euskadi,

	1999 ISBN 84-235-1839-6
LPO	Terceño Pérez de Nanclares, María Auxi. Lan prestakuntza eta orientabidea : lan zuzenbidea / M ^a Auxi Terceño Pérez de Nanclares. -- 1. argit. -- Vitoria-Gasteiz : Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia = Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco, 2007 118 p. ; 30 cm. -- (Toribio Etxebarria Lanbide Heziketarako Materialak ; 13) ISBN 978-84-457-2627-3
LZH	Lan zuzenbideko hiztegia / egilea, Xabier Alberdi Larizgoitia... [et al.] ; [koordinatzailea, Xabier Alderdi. -- Bilbao : Universidad del País Vasco, Servicio Editorial = Euskal Herriko Unibertsitatea, D.L. 1999 ISBN 84-8373-171-1
LZI	Lan-zuzenbidearen ikasgaiak : iturriak, sindikatu-zuzenbidea, lan-kontratua, gizarte segurantza, lan-prozesua / Juan M. Ramírez Martínez (zuz.) ; Jesús García Ortega ... [et al.]. -- 12. argit. -- Bilbao : Deustuko Unibertsitatea, 2004 ISBN 84-7485-947-6
MSP	MORRIS, MIKEL. Morris student plus : euskara-ingelesa, English-Basque http://www1.euskadi.net/morris/indice_e.htm
SAR07	SARASOLA, I. Euskal hiztegia . Donostia : Elkar, [2007] ISBN 978-84-9783-258-8
ZHIZ	Zuzenbidea : hiztegia / U.Z.E.I.. -- Donostia : Elkar, 1985-1987 ISBN 84-7529-271-2
ZK	Código penal = Zigor kodea. -- 2 ^a ed. cerrada al 1 de septiembre de 2004 = 2. argit. 2004ko irailaren 1ean itxia . -- Bilbo : Deustuko Unibertsitatea : HAEE, 2004 ISBN 84-7485-958-1
ZZH	Lacruz Berdejo, José Luis Zuzenbide zibileko hastapenak / egilea, José Luis Lacruz Berdejo ; itzultzaileak, Itziar Alkorta, Santi Goñi, Mikel M. Karrera. -- Donostia : Elkar, 1992 ISBN 84-7917-187-1
ZZIB	Zuzenbide zibila. Zati orokorra / A. López., V. L. Montés (koordinatzaileak) ; F. Capilla Roncero ... (et al.)]. -- 3. argit. / egokitzaileak, Jabier Arrieta ... (et al.). -- Bilbo : Deustuko Unibertsitatea, 2002 ISBN 84-7485-837-2
ZZOL	Zuzenbide zibileko oinarriko lexikoa : gaztelania-euskara, euskara-gaztelania / Euskal Herriko Unibertsitatea, Zuzenbide Zibil Saila = Universidad del País Vasco, Departamento de Derecho Civil. -- [Donostia : Euskal Herriko Unibertsitatea, Zuzenbide Zibil Saila = Universidad del País Vasco, Departamento de Derecho Civil, 2001]

6. ERABILITAKO LABURDURAK

DF	definizioa
EE	erabileremua
EK	erabileremuaren kodea
NIP	Nazioarteko Zuzenbide Publikoa
IT	iturria
KG	kategoria gramatikala
OH	oharrak
SN	sinonimoa
TR	terminoa
TS	testuingurua/k

ca	katalana
da	daniera
de	alemana
en	ingeleza
es	gaztelania
fr	frantsesa
it	italiera
nl	nederlandera
pt	portugesana
sv	suediera